

Agrárpiaci Jelentések
GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XVIII. évfolyam, 6. szám, 2015

Megjelenik kéthetente
2015. április 09.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Dr. Keményné Dr. Horváth Zsuzsanna
horvath.zsuzsanna@aki.gov.hu
Elek Réka
elek.reka@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék jegyzése.....	7
Termelői és kikötői árak.....	11
Gabonapiaci információk.....	14
Olajnövény-piaci jelentés.....	16
Szójabab.....	16
Napraforgómag.....	16
Repcemag.....	16
Az olajmagok és származékaik jegyzése.....	18
Termelői és kikötői árak.....	22
Olajmagpiaci információk.....	24
Cukorpiaci jelentés.....	26
Világpiac.....	26
Magyarország.....	28
Árak.....	29
Agrárpolitikai Hírek.....	29

Összefoglaló

A búza fronthavi jegyzését az USA déli síksági területein uralkodó szárazság, és a fagykár miatti aggodalmak 197 dollár/tonnáig emelték Chicagóban április első napjaiban, miközben a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) az erős uniós búzaexport hatására nőtt 194 euró/tonnára a kurzus.

A Budapesti Értéktőzsdé (BÉT) árupiaci szekciójában a több hétig tartó stagnálást követően 53 ezer forint/tonnára mérséklődött a malmi, 49 ezer forint/tonnára nőtt a takarmánybúza fronthavi jegyzése április első hetében.

Ukrajna aktív kínai eladásai révén a 2014/2015. évi szezonra prognosztizált kukoricaexport kétharmadát (közel 13 millió tonna) teljesítette március végéig.

Magyarországon 38 ezer forint/tonna körül mozgott a takarmánykukorica termelői ára március második felében.

Jól halad a déli féltekén a szójabab betakarítása, és úgy tűnik a várakozásoknak megfelelően rekordtermés kerül Brazília (94 millió tonna) és Argentína (55 millió tonna) tárolóiba.

A kőolaj és a pálmaolaj világpiaci árának erősödése, valamint Ukrajna és Oroszország napraforgóolaj-termelésének és -exportjának következő hónapokban várható csökkenése egyaránt segítette a napraforgóolaj fekete-tengeri exportárának magas szinten (760-770 dollár/tonna) való stabilizálódását.

Az EU Gabonakereskedőinek Szövetsége (*Coceral*) és a francia *Tallage* piacelemző vállalat egyaránt a tavalyinál 10 százalékkal kevesebb, 21,5-22 millió tonna körüli repcemagtermésre számít a Közösségben 2015-ben.

A világpiacon a fehér- és a nyerscukor ára 6 éves mélypontot ért el 2015 márciusában.

A *Green Pool* márciusi előrejelzése szerint a globális cukordeficit a 2015/2016. évi szezonban a korábban becsült 5 millió tonna helyett csak 2 millió tonna lehet, mert Braziliában javultak a cukornád terméskilátásai.

A cukorrépa vetésterülete 1,5 millió hektárról 1,3 millió hektárra csökkenhet az EU-ban a 2015/2016. gazdasági évben, vagyis 12 százalékkal kisebb területről takaríthatják be a cukorrépát.

Gabonapiaci jelentés

Búza

Az Amerikai Egyesült Államok lassuló búzaexportja következtében 183 dollár (USD)/tonnára gyengült a termény fronthavi jegyzése a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) 2015. március utolsó hetében. Jóllehet, a Nemzetközi Gabonatanács (IGC) a búza globális termését az előző gazdasági évinél 10 millió tonnával kevesebbre, 709 millió tonnára jelezte a 2015/2016. évi szezonra, a kurzus csökkenését a kibocsátást meghaladó kereslet (711 millió tonnára) sem fékezte, hiszen az elmúlt két bőtermésű szezon hatalmas készleteivel elegendő forrás áll majd rendelkezésre. Az USA agrárminisztériumának (USDA) március végi termőterület- és készletadatainak megjelenése előtt a pénzügyi befektetők igyekeztek realizálni profitjukat, ami a kurzust 195 dollár/tonnára emelte március 30-án. Bár az USDA adatai nem okoztak nagy meglepetést a piacon, a termény jegyzését – ellensúlyozva a korábbi ugrást – mégis 6 dollárral lefelé korrigálták másnap. A búza kurzusát az USA déli síksági területein uralkodó szárazság, és a fagykár miatti aggodalmak 197 dollár/tonnáig emelték Chicagóban április első napjaiban, de kedvezőtlen hírek érkeztek a fekete-tengeri térségből is. Oroszországban a búzatermesztés szempontjából meghatározó Volgograd régióban ugyanis az állományok 40 százaléka kapott gyenge és mindössze 20 százaléka jó minősítést. A tavaszi vetési kampány sikere nagyban függ a ráfordítás színvonalától, ami a jelenlegi magas inputárak miatt hitel felvételét teszi szükségessé. Oroszországban a vetőmagok ára 40-60, a kemikáliáké 40-50, és a műtrágyáké 45 százalékkal emelkedett egy év alatt, miközben a rövid távú kölcsönök kamatlába a tavalyi 12 százalékról 22 százalékra nőtt. Mindeközben az exportvám 2015. február elsejei bevezetése óta jelentősen csökkent az ország búzaexportja: a szovjet utódállam mindössze 882 ezer tonna búzát értékesített a nemzetközi piacon a 2015. február 1. - március 25. közötti időszakban, az előző év azonos periódusához viszonyítva 240 százalékkal kevesebbet. A korlátozás azonban az árpát nem érintette, ezért annak kivitele a tízszeresére (932 ezer tonnára) nőtt ugyanebben az összehasonlításban, így az *UkrAgroConsult* tájékoztatása alapján Oroszország árpaexportja elérheti az 5 millió tonnát a 2014/2015. gaz-

dasági évben, ami az előző szezonban kiszállított mennyiség (2,67 millió tonna) közel duplája lenne. Noha az Európai Bizottság és az EU Gabonakereskedőinek Szövetsége (*Coceral*) által közzétett adatok szerint a tavalyinál kevesebb búzát arathatnak az idén a gazdák a Közösségben, a kínálat kényelmesen fedezheti a szükségletet. A Bizottság a búza hektáronkénti termésátlagát az egy évvel korábbinál 4,8 százalékkal gyengébbre, 5,8 tonnára becsülte, így a *Coceral* a Közösség idei lágybúza-termését 139 millió tonna körülire (-6,5 százalék) jelzi. A búza fronthavi jegyzése az erős uniós búzaexport hatására 194 euró/tonnára emelkedett a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) április első napjaiban. Az Európai Bizottság adatai szerint ugyanis 25,5 millió tonna búzát adtak el a tagországok harmadik országoknak a 2014. július 1. - 2015. március 31. közötti időszakban, az előző szezon azonos periódusában exportált volumennél 9,5 százalékkal többet. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a több hétig tartó stagnálást követően 53 ezer forint/tonnára mérséklődött a malmi, 49 ezer forint/tonnára nőtt a takarmánybúza fronthavi jegyzése április első hetében. A termény ára a fizikai piacon is hasonlóan alakult, az étkezési búza 51-53 ezer forint/tonna, a takarmánybúza 48-49 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron talált vevőre március második felében.

Kukorica

A kukorica fronthavi jegyzése 153-155 dollár/tonna körül stabilizálódott a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) március utolsó hetében, és az IGC 2015/2016. gazdasági évre vonatkozó prognózisa hatására sem mozdult el. A szervezet igen korainak számító előrejelzésében a keresletet 20 millió tonnával alulmúló, 941 millió tonna kukoricatermést vetített előre világszinten. A hiányt a várakozások szerint a zárókészlet szenvedni el, amely 171 millió tonnára (-10,4 százalék) csökkenhet a szezon végére. Az USDA termőterület- és készletadatainak március végi megjelenését követően a kukorica fronthavi jegyzése 148 dollár/tonnára esett Chicagóban. A hivatal negyedéves készletadatai alapján az Egyesült Államok az egy évvel korábbinál csaknem 11 százalékkal több, 197 millió tonna kukoricakészlettel rendelkezett március elsején. Noha a hivatal adatai szerint a tavalyinál alig 1,5 százalékkal kisebb területen, 36

millió hektáron vethetnek az idén kukoricát a gazdák, a piaci szereplők a terület 2-3 százalékos zsugorodására számítottak ezt megelőzően. A vetésterület körüli bizonytalanságok miatt a termény jegyzése néhány nappal később 152 dollárra visszakorrigált. Kína – GMO problémákra hivatkozva – az USA helyett más exportőröktől, például Ukrajnából próbált beszerezni kukoricát az utóbbi hetekben. Ukrajna aktív kínai eladásai révén a 2014/2015. évi szezonra prognosztizált kivitel kétharmadát (közel 13 millió tonna) teljesítette március végéig. A fekete-tengeri ország az idén előreláthatólag a tavalyinál 10 százalékkal kisebb területen, 4,4 millió hektáron termelhet kukoricát, és az *UkrAgroConsult* tanácsadó ügynökség 23 millió tonna (-11,2 százalék) kibocsátásra számít. A párizsi árutőzsdén

(*Euronext/MATIF*) mindeközben alig módosult a termény fronthavi jegyzése, 162-165 euró/tonna tartományban hullámzott. Látványos változást az Európai Bizottság előrejelzése sem okozott, amelyben a kukorica 2015. évi hektáronkénti termésátlagát az egy évvel korábbinál 4,3 százalékkal gyengébbre, 7,2 tonnára becsülte. A *Coceral* szerint így 10 százalékkal 66 millió tonnára eshet az EU-28 idei kibocsátás. Magyarországon 44,5 ezer forint/tonnára mérséklődött a takarmánykukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a BÉT-en 2015. április első napjaiban. A fizikai piacon 38 ezer forint/tonna körül mozgott a takarmánykukorica termelői ára március második felében is. A Nemzeti Agrár-gazdasági Kamara (NAK) március végi adatai szerint a gazdák 1,16 millió hektáron vethetnek kukoricát az idén, a tavalyinál 6 százalékkal kisebb területen.

Agrárpolitikai Hírek

- Kezdődik az egységes kérelmek benyújtásának időszaka. A magyar gazdák az egységes kérelem keretében több mint 30féle agrártámogatást igényelhetnek.

A gazdálkodók mintegy 400 milliárd forintnyi összeghez juthatnak hozzá, ami segíti őket a termelésben, illetve abban, hogy egészséges, jó minőségű magyar élelmiszer kerüljön a családok asztalára. A kérelmek a Mezőgazdaság és Vidékfejlesztési Hivatal elektronikus felületén, ügyfélkapun keresztül nyújthatók be.

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

	2015. 13. hét	2015. 13. hét/ 2015. 12. hét (százalék)	2015. 13. hét/ 2014. 13. hét (százalék)
Étkezési búza	53 128	103	95
Takarmánybúza	47 708	97	89
Takarmánykukorica	38 256	99	79
Takarmányárpa	41 659	103	-

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2015. 04. 01.	2015. 04. 02.	2015. 04. 03.	
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	2015. május	HUF/tonna	52 900	52 900	-
	Takarmánybúza	2015. május	HUF/tonna	49 000	49 250	-
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2015. május	EUR/tonna	191	194	-
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2015. május	USD/tonna	194	197	197

Forrás: BÉT, Euronext/MATIF, CME/CBOT

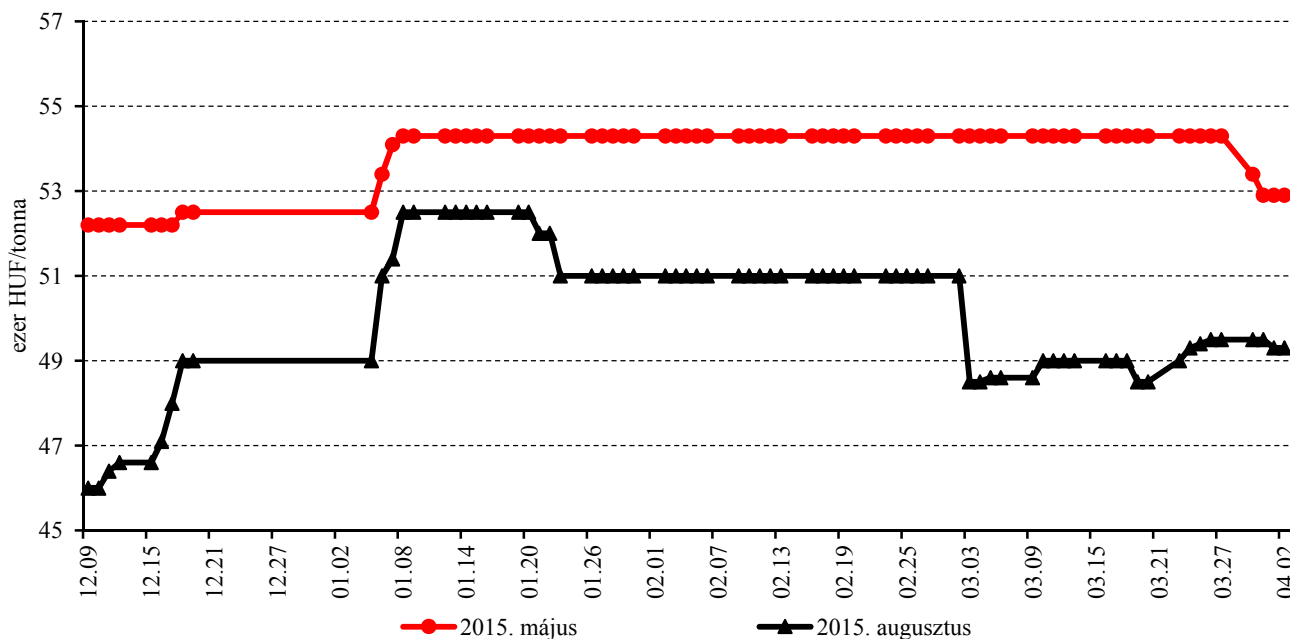
3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2015. 04. 01.	2015. 04. 02.	2015. 04. 03.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2015. május	HUF/tonna	40 600	40 650	-
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2015. június	EUR/tonna	164	165	-
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2015. május	USD/tonna	150	152	152

Forrás: BÉT, Euronext/MATIF, CME/CBOT

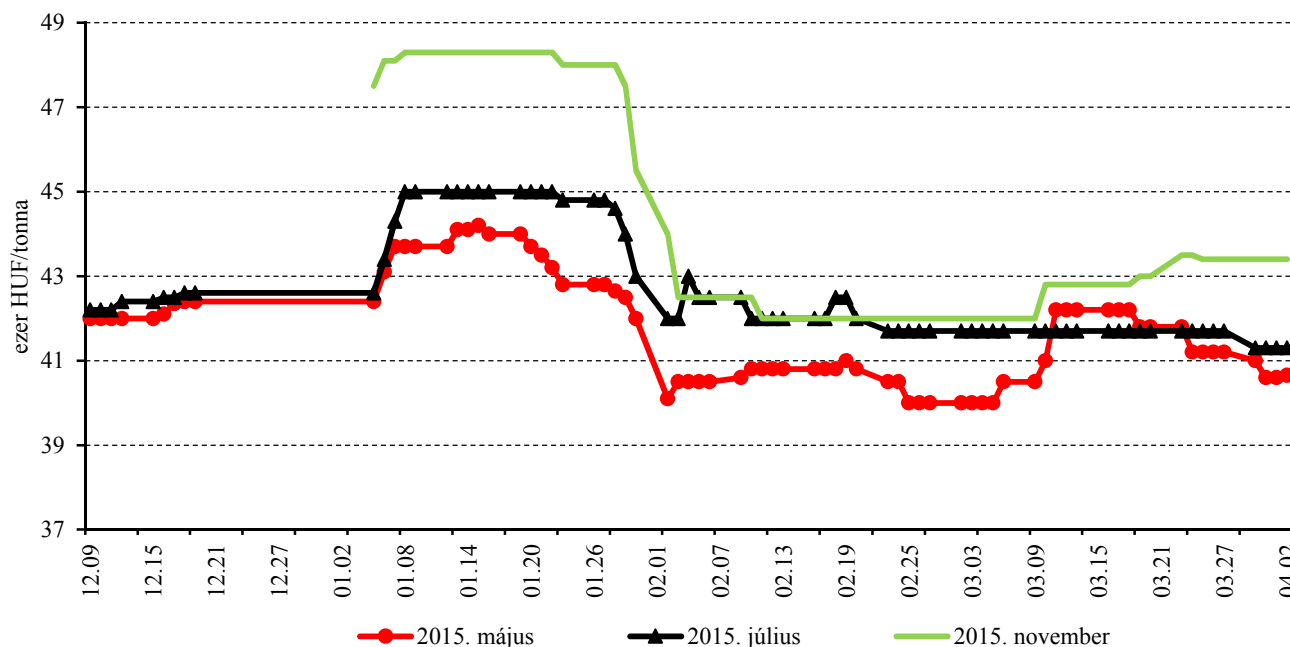
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

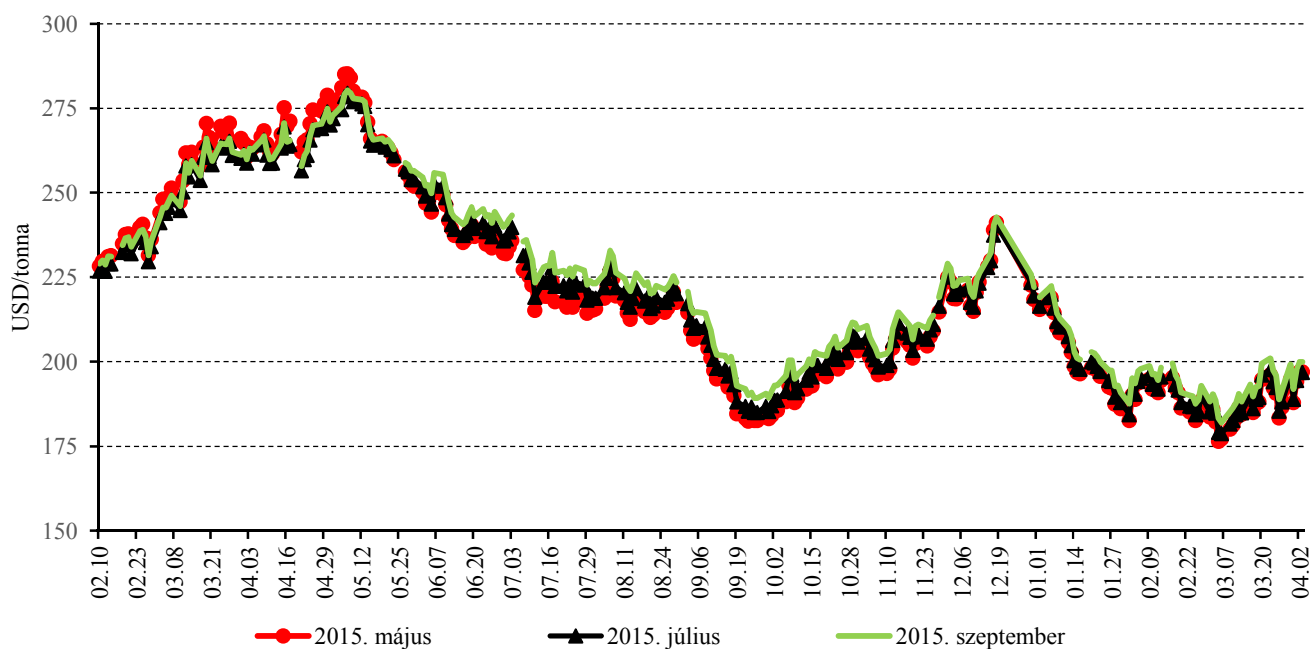
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

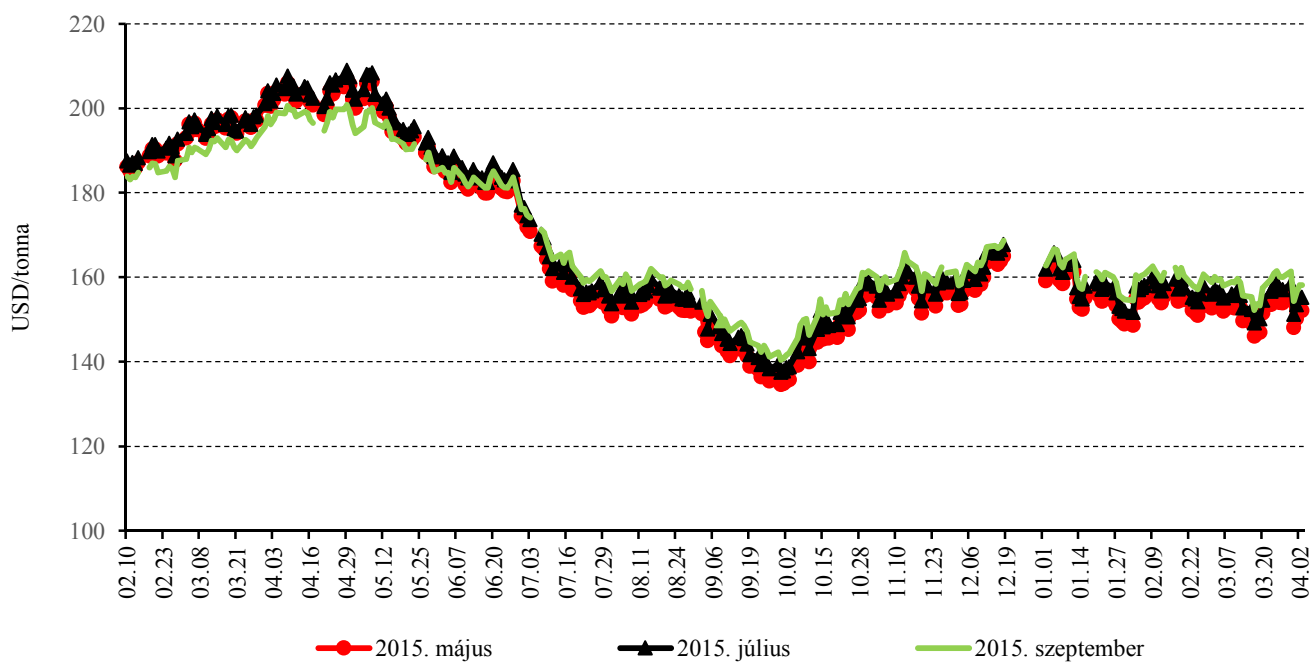
Forrás: BÉT

3. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

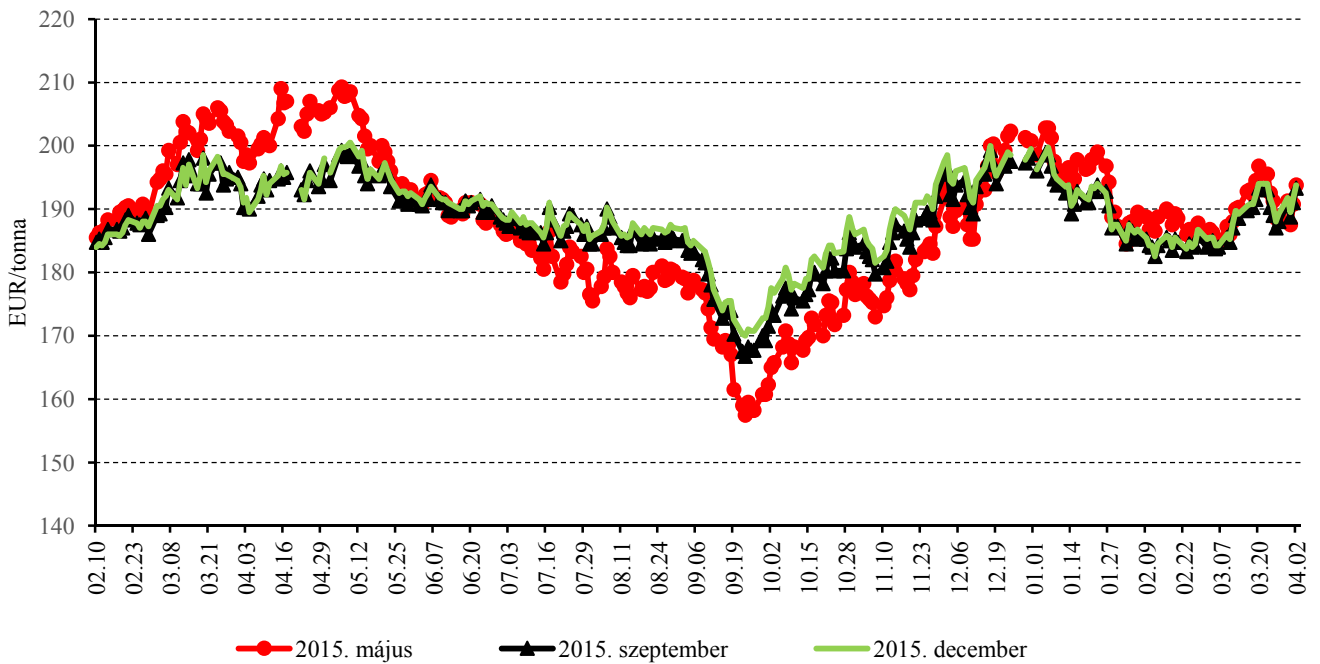
Forrás: CME/CBOT

4. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

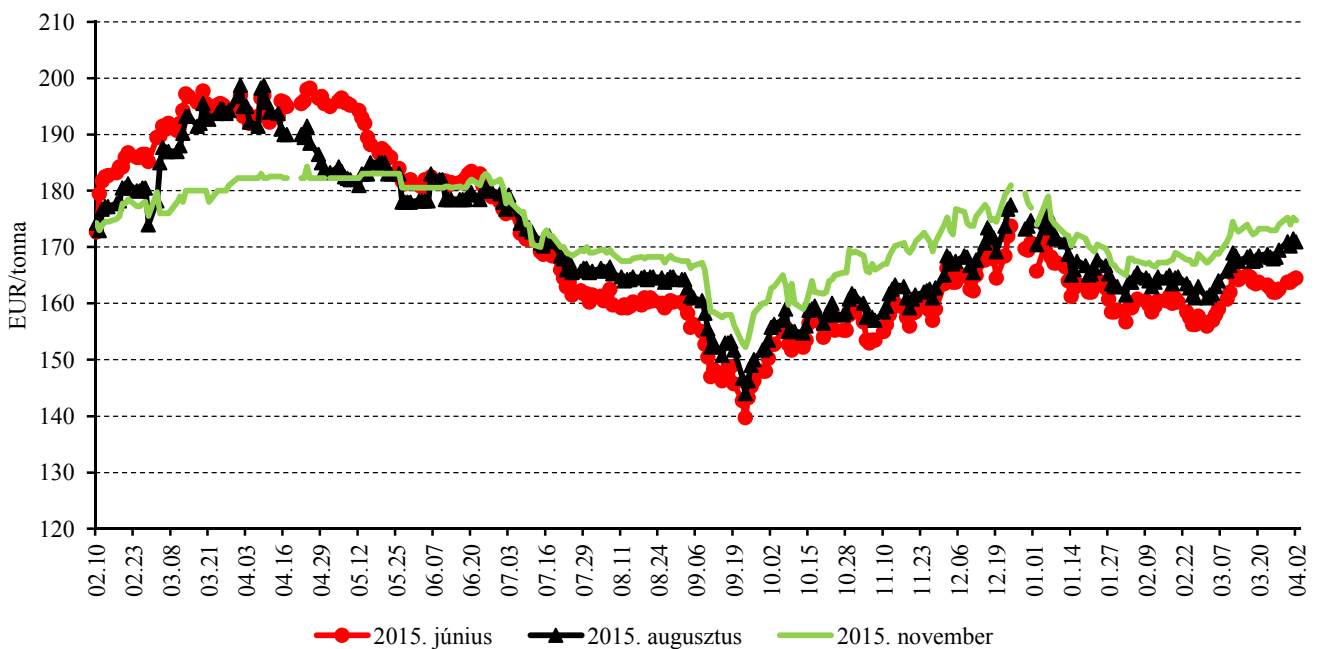
Forrás: CME/CBOT

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2014-2015)

Forrás: Euronext/MATIF

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2014-2015)

Forrás: Euronext/MATIF

4. táblázat: **A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2015. április 2.)**

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2015. május	194	57 885	2015. május	197	54 344
2015. szeptember	193	57 735	2015. július	197	54 284
2015. december	194	57 885	2015. szeptember	200	55 155
2016. március	196	58 632	2015. december	205	56 573
2016. május	198	59 154	2016. március	210	57 911
2016. szeptember	195	58 333	2016. május	213	58 722
KUKORICA					
2015. június	165	49 146	2015. május	152	41 967
2015. augusztus	171	51 088	2015. július	155	42 836
2015. november	175	52 208	2015. szeptember	158	43 616
2016. január	176	52 582	2015. december	162	44 571
2016. március	177	52 881	2016. március	165	45 613
2016. június	178	53 179	2016. május	168	46 375

Forrás: Euronext/MATIF, CME/CBOT

5. táblázat: **A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása**

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2015. 04. 02. (százalék)	2015. 03. 26. (százalék)
Búza	2015. május	197,00	28,1	30,0
Kukorica	2015. május	152,13	19,2	26,3
Szójabab	2015. május	362,37	15,2	20,2
Szójadara	2015. május	360,69	18,9	25,4

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalék eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: **A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2015. március 31.)**

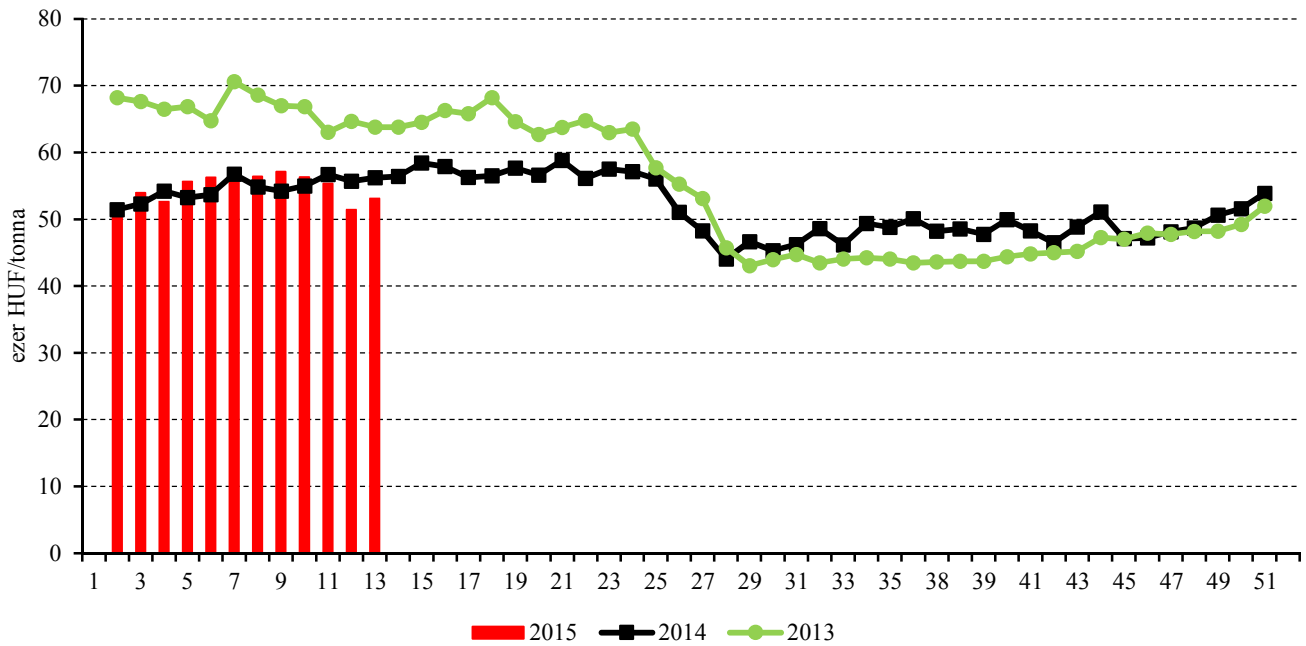
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	54 306	100 668	107 382	7 254	16 867	52 016	124 710	49 202	61 474	37 557	54 105
Kukorica	315 661	534 360	246 746	30 117	75 430	183 238	189 200	121 776	182 906	72 570	113 392
Szójabab	274 182	301 309	111 689	4 955	7 105	85 022	106 956	89 199	103 504	95 856	44 937
Szójadara	93 083	196 429	48 867	1 614	6 488	60 304	45 497	21 204	44 947	19 280	25 378

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

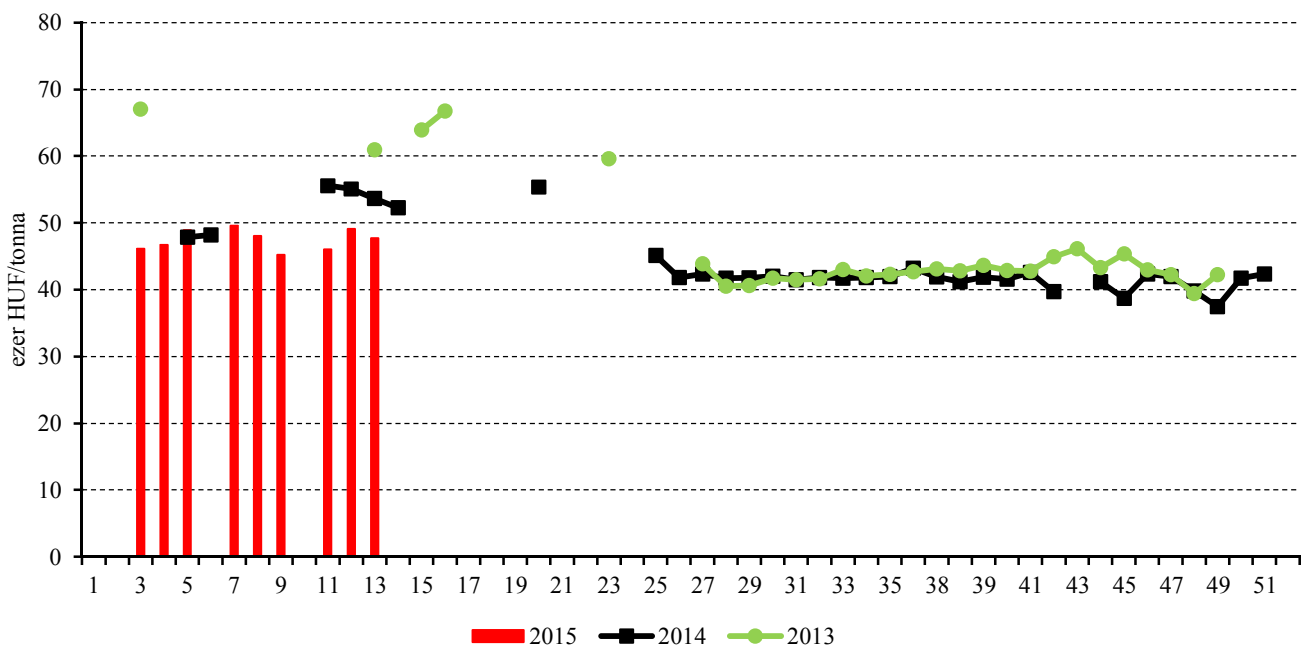
Termelői és kikötői árak

7. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

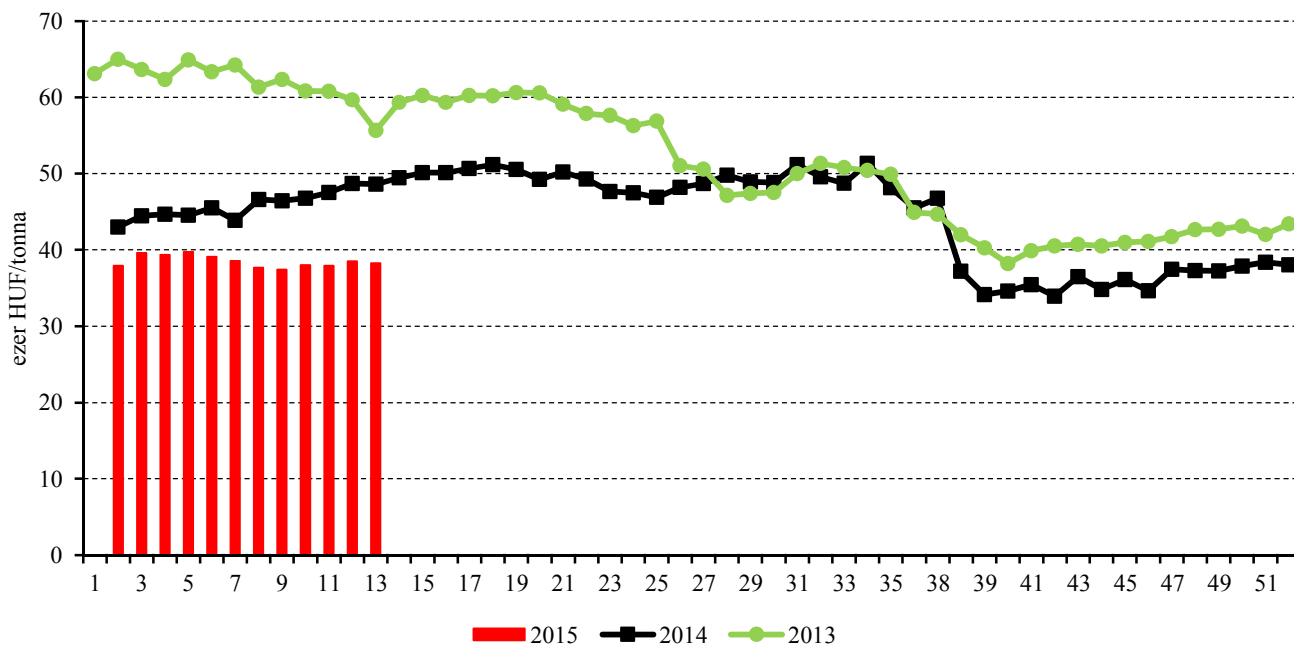
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

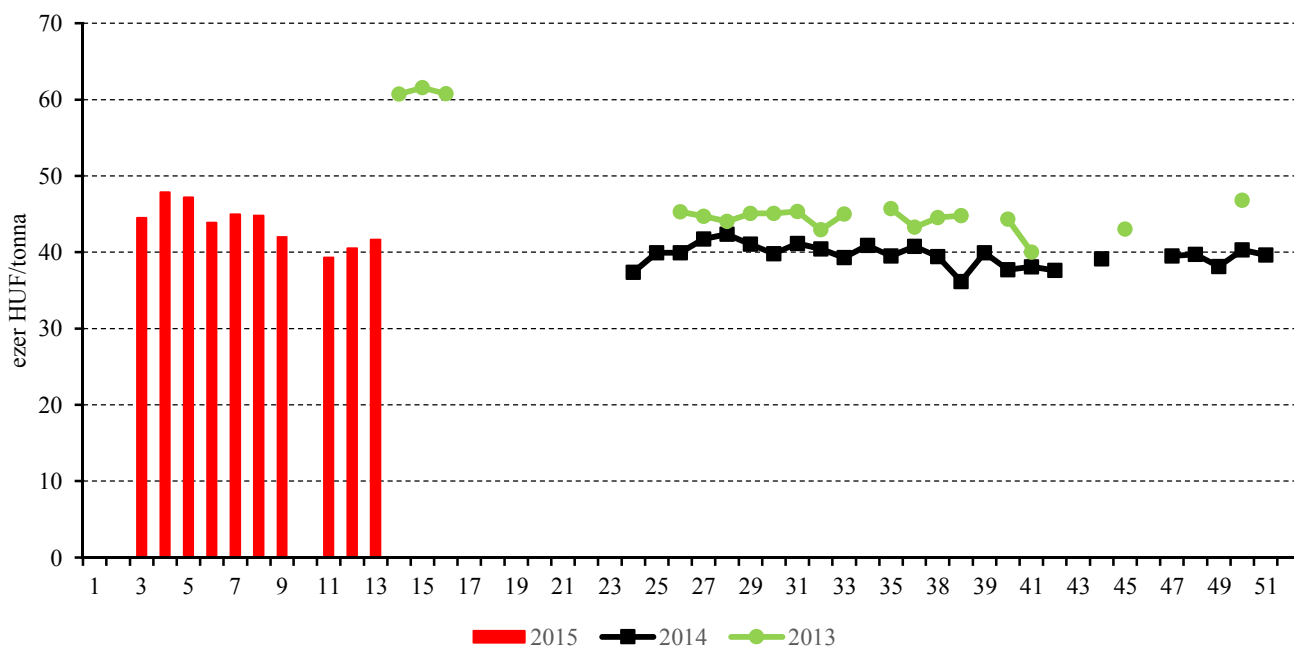
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

Forrás: AKI PÁIR

10. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

	Mértékegység	2015. 03.13.	2015. 03. 20.	2015. 03.27.	2015. 04. 02.	
BÚZA	USA, FOB Gulf HRW	USD/tonna	251	262	255	259
	Franciaország, FOB Rouen, 10,5%	USD/tonna	193	200	191	196
	Németország, FOB 12%	USD/tonna	216	229	215	218
	Oroszország 12,5% FOB	USD/tonna	220	215	215	215
	Ukrajna, 12,5% FOB	USD/tonna	218	215	210	211
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	240	227	249	218
KUKORICA	USA, FOB Gulf, No. 2	USD/tonna	176	180	180	176
	Franciaország, FOB Bordeaux	USD/tonna	17	174	170	175
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	167	167	174	174
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	176	182	163	159
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	165	170	173	175
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	200	204	201	202
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	205	200	200	182
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	210	-	-	-

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő).

Forrás: Agrochart, MADR, Európai Bizottság

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		EUR/tonna			
		2015. 10. hét	2015. 11. hét	2015. 12. hét	2015. 13. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	159	168	171	169
	Németország, DEPSILO Hamburg	191	196	195	191
	Franciaország, DELPORT Rouen	184	189	188	185
	Románia, DEPSILO Banat	165	167	168	178
TAKARMÁNY- BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	138	138	148	148
	Németország, DEPSILO Hamburg	182	184	187	182
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	161	168	165	161
	Románia, DEPSILO Oltenia	162	162	-	-
	Egyesült Királyság, FGATE	159	163	163	167
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Pleven	130	130	130	130
	Németország, DEPSILO Hamburg	179	182	180	181
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	152	160	155	158
	Románia, DEPSILO Oltenia	122	136	140	145
TAKARMÁNY- ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	-	-	-	-
	Németország, DEPSILO Hamburg	168	171	171	168
	Franciaország, DELPORT Rouen	179	183	181	182
	Románia, DEPSILO Muntenia	129	127	143	143
	Egyesült Királyság, FGATE	153	154	152	154

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszközeire pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszközeire pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési ára Magyarországon

Kiszerezés		Mértékegység	2014. 13. hét	2015. 12. hét	2015. 13. hét	2015. 13. hét/ 2014. 13. hét (százalék)	2015. 13. hét/ 2015. 12. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	553	463	565	102	122
		HUF/kg	77	74	74	96	100
	zsákos	tonna	1 544	1 735	1 631	106	94
		HUF/kg	77	76	76	97	99
	zacskós	tonna	888	816	782	88	96
		HUF/kg	85	87	89	105	103
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna	-	-	...
		HUF/kg	-	-	...
	zsákos	tonna	38	25	19	50	75
		HUF/kg	85	88	89	104	101
	zacskós	tonna	43	36	29	67	81
		HUF/kg	89	92	95	107	104
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	411	348	361	88	104
		HUF/kg	75	72	73	97	101
	zsákos	tonna	390	481	451	116	94
		HUF/kg	76	74	75	99	102
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	...	110
		HUF/kg	...	79
	zsákos	tonna	20	46	24	123	52
		HUF/kg	86	84	81	95	97
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	74	40	43	59	108
		HUF/kg	92	96	97	105	101

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: Az ipari keveréktakarmányok feldolgozó értékesítési ára Magyarországon

Mértékegység		2014. február	2015. január	2015. február	2015. február/ 2014. február (százalék)	2015. február/ 2015. január (százalék)
Brojlertáp	tonna	4 855	5 843	6 700	138	115
	HUF/tonna	93 412	90 225	89 399	96	99
Hízósertéstáp	tonna	6 004	8 119	7 966	133	98
	HUF/tonna	77 158	74 822	74 052	96	99

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon

ezer tonna

		2014. január	2015. január	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	176,2	101,0	57,3
	10039000 Árpa, nem vető	11,2	47,9	427,7
	10059000 Kukorica, nem vető	306,4	363,7	118,7
Import	10019900 Búza, nem vető	5,2	10,3	198,0
	10039000 Árpa, nem vető	3,3	3,2	96,9
	10059000 Kukorica, nem vető	24,4	2,2	9,0

Forrás: KSH

12. táblázat: Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei

ezer tonna

		2013. július 1.- 2014. április 1.	2014. július 1.- 2015. március 31.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	23 279	25 493	109,5
	Árpa	5 075	6 852	135,0
	Kukorica	2 268	2 465	108,6
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	1 305	2 217	169,8
	Árpa	23	59	256,5
	Kukorica	10 503	7 064	67,2

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: A világ búza- és kukoricamérlege

millió tonna

	USDA		IGC		Tallage	
	2013/2014	2014/2015 ^{a)}	2013/2014	2014/2015 ^{a)}	2013/2014	2014/2015 ^{a)}
BÚZA						
Termelés	716	725	713	719	695	708
Felhasználás	695	711	696	708	679	696
Export	162	160	155	153	156	153
Import	159	157	155	153	156	153
Zárókészlet	188	198	187	198	177	189
KUKORICA						
Termelés	990	990	991	990	970	977
Felhasználás	945	973	947	974	969	962
Export	130	118	120	116	129	114
Import	123	113	120	116	129	114
Zárókészlet	172	185	175	191	166	182

^{a)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

Jól halad a déli féltekén a szójabab betakarítása, és úgy tűnik a várakozásoknak megfelelően rekordtermés kerül Brazília (94 millió tonna) és Argentína (55 millió tonna) tárolóiba. Noha a szójabab fronthavi jegyzése a dollár (USD) gyengülése miatt még 361 dollár/tonnára javult a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) 2015. március 23-án, ezt követően az Észak-Amerikából származó termény versenytársaként megjelenő brazíliai új termés és az USA lassuló exportja miatt 356 dollár/tonnára ereszkedett. A világ legnagyobb szójababexportőreként az Egyesült Államok a 2014/2015. gazdasági évben kivitelre szánt szójabab (közel 49 millió tonna) 90 százalékát már eladta a szezon eddig eltelt időszakában. Az árupiacokat az USA idei szójababterületére vonatkozó spekulációk tartották izgalomban március utolsó napjaiban. A hivatalos adatok megjelenése előtt 33,8-35,6 millió hektár között mozgottak a becslések, vagyis a terület növekedését és csökkenését sem zárták ki. Az USA agrárminisztériuma (USDA) 2015. március 31-én közzétett jelentésében végül 34,3 millió hektárra jelezte az idei vetési szándékot. Bár ez a terület a tavalyi rekordot, valamint a hivatal korábbi prognózisát egyaránt felülmúlja, a piaci várakozásokat nem éri el. A szójabab fronthavi jegyzésének további emelkedését magyarázza, hogy a pénzügyi befektetők is a szójabab termőterületének nagyobb mértékű növekedésére számítottak az idén. A folyamatot az USDA készletadatainak megjelenése sem tudta megakadályozni, amely szerint az USA-ban az egy évvel korábbinál 34 százalékkal több volt a tartalék az első negyedév végén.

Napraforgómag

Az UkrAgroConsult tanácsadó ügynökség tájékoztatása szerint tovább emelkedett a napraforgómag belpiaci ára Ukrajnában 2015. március második felében, ami egyrészt a valutapiaci helyzettel, másrészt a betakarítás óta rendkívül élénk feldolgozás okozta készletszűküléssel magyarázható. A tíz legnagyobb feldolgozó maradék készletért folytatott versenyében a napraforgómag belpiaci ára már megközelítette a 10 000 hrivnya/tonna (kb. 112 ezer forint/tonna) szintet április elején. Ugyan-

akkor az olajütőkben előállított napraforgóolajat folyamatosan exportálják, ami szintén áremelő tényezőként hat. A kőolaj és a pálmaolaj világpiaci árának erősödése, valamint Ukrajna és Oroszország napraforgóolaj-termelésének és -exportjának következő hónapokban várható csökkenése egyaránt segítette a napraforgóolaj fekete-tengeri exportárának magas szinten (760-770 dollár/tonna) való stabilizálódását. Magyarországon 110 ezer forint/tonna alá ereszkedett a napraforgómag fronthavi jegyzése a BÉT-en március utolsó és április első hetében. Az AKI PÁIR adatai szerint az áfa és szállítási költség nélküli termelői ár 104-105 ezer forint/tonna körül mozgott március második felében, szemben a korábbi 107 ezer forint/tonnával. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) március végi adatai szerint a gazdák 628 ezer hektáron vethetnek napraforgómagot az idén, a tavalyinál 2 százalékkal nagyobb területen.

Repcemag

Az Európai Bizottság 2015. március 23-án tette közzé először a 2015. évi uniós hozamokra vonatkozó előrejelzését, amelyben a repcemag hektáronkénti termésátlagát az egy évvel korábbinál 9,4 százalékkal gyengébbre, 3,2 tonnára becsülte. Az EU Gabonakereskedőinek Szövetsége (Coceral) és a francia Tallage picelemző vállalat egyaránt a tavalyinál 10 százalékkal kevesebb, 21,5-22 millió tonna körüli kibocsátásra számít a Közösségben 2015-ben. Ukrajnában az inputok beszerzése körüli nehézségek miatt lassan halad a repceállományok tápanyagellátása. A teljes termőterület 80 százalékán végeztek a munkával március végéig, szemben a tavalyi 96 százalékkal. Bár az állományok 80 százaléka jó állapotban volt április elején, a terület zsugorodása és a fagykár miatt az UkrAgroConsult a 2014. évi 2,4 millió tonnánál 20 százalékkal kevesebb repcemag betakarítását jósolja a szovjet utódállamban az idén. Noha a repcemag fronthavi jegyzése a párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) – követve a szójabab chicagói trendjét – 364-372 euró/tonna (108-113 ezer forint/tonna) tartományban ingadozott, a BÉT-en 102 ezer forint/tonnán stagnált 2015. március utolsó és április első hetében. A magyarországi termelői ár március eleje óta ereszkedik, a hónap végére 105 ezer forint/tonna környékén juthattak hozzá a terményhez a vevők.

14. táblázat: Az olajmagok termelői ára Magyarországon

	2015. 13. hét	2015. 13. hét/ 2015. 12. hét (százalék)	2015. 13. hét/ 2014. 13. hét (százalék)
Napraforgómag	105 377	101	105
Repcemag

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

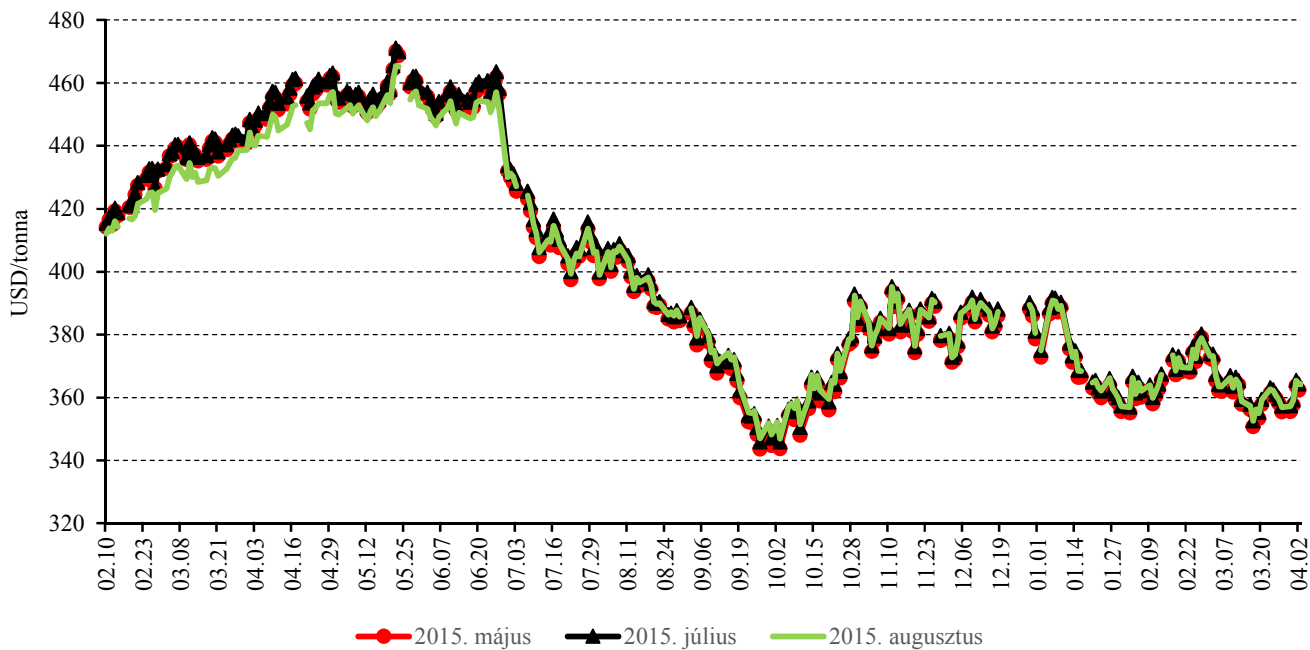
15. táblázat: Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2015. 04. 01.	2015. 04. 02.	2015. 04. 03.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	2015. május	HUF/tonna	109 500	109 500	-
	Repcemag	2015. augusztus	HUF/tonna	102 000	102 000	-
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2015. május	EUR/tonna	368	-	-
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2015. május	USD/tonna	364	362	362

Forrás: BÉT, Euronext/MATIF, CME/CBOT

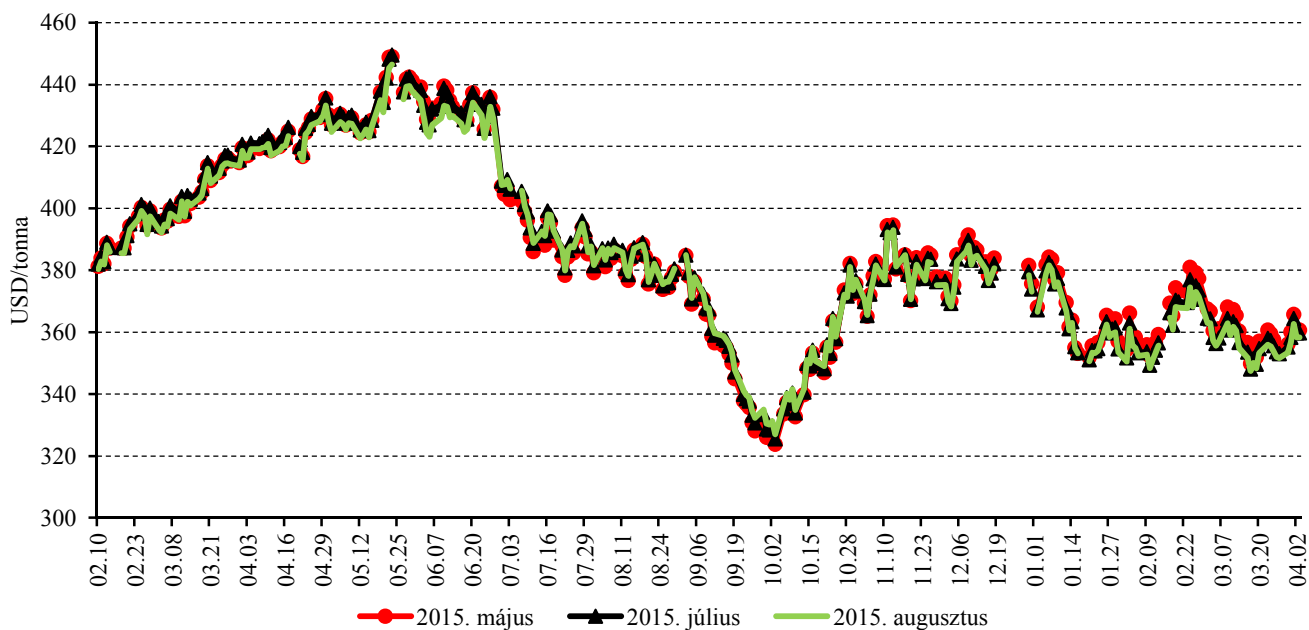
Az olajmagok és származékaik jegyzése

11. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

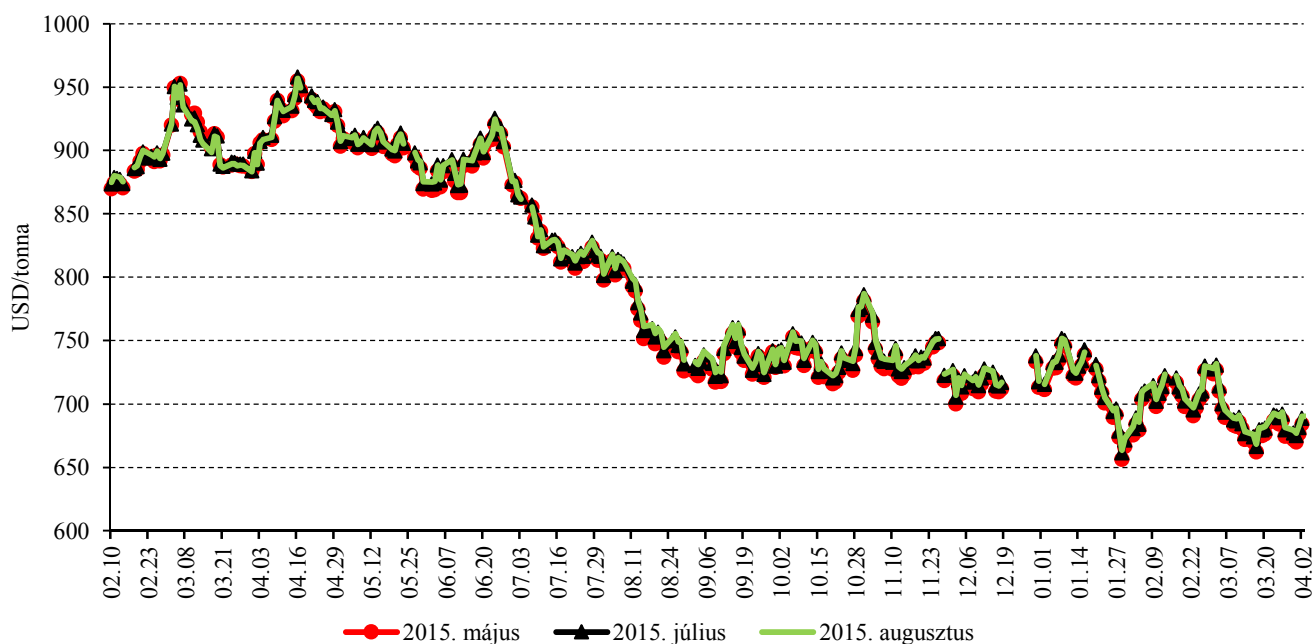
Forrás: CME/CBOT

12. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

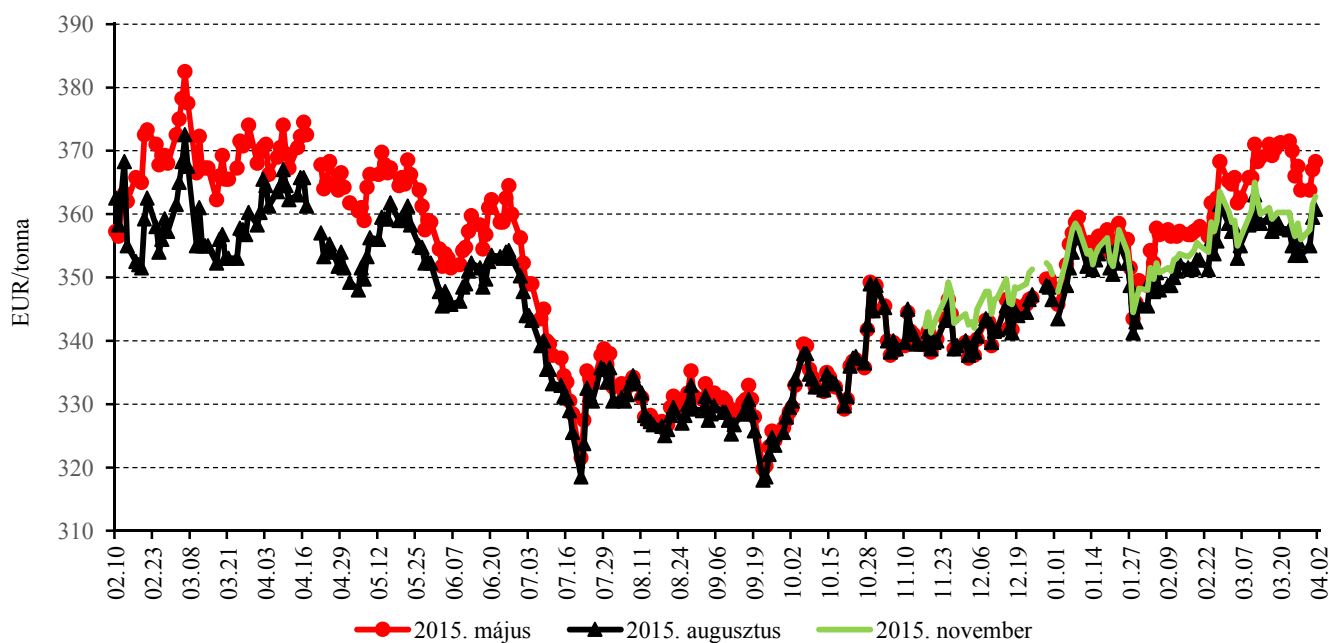
Forrás: CME/CBOT

13. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

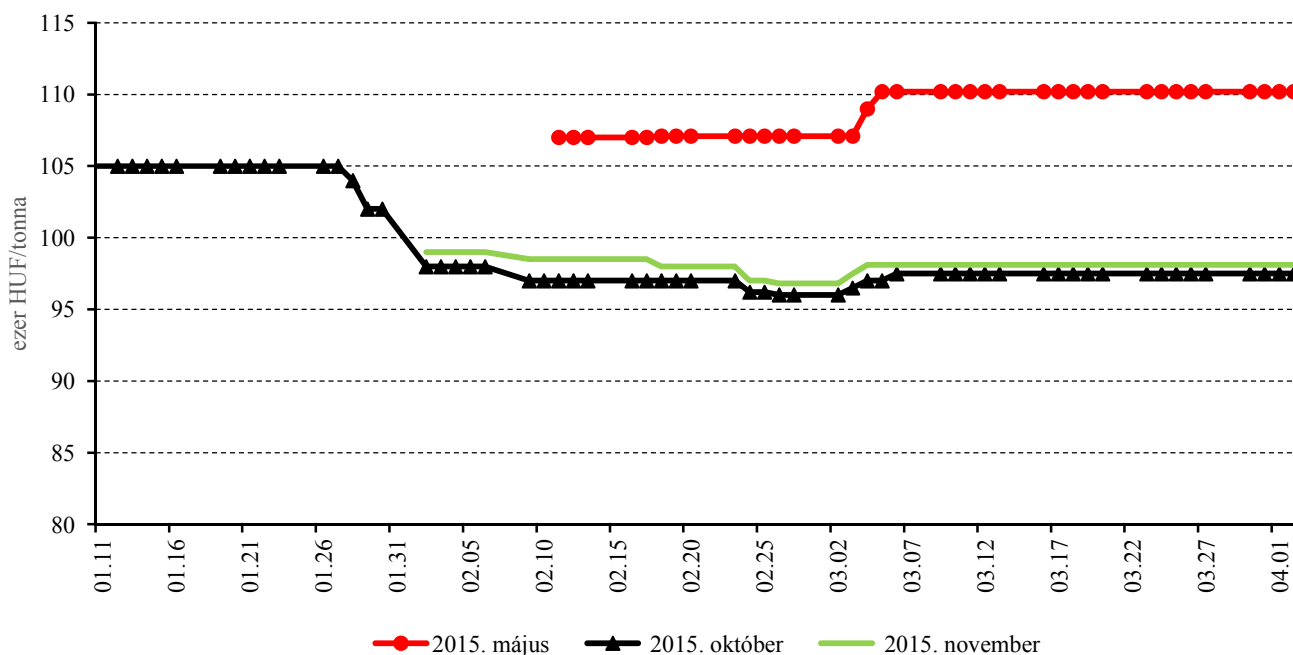
Forrás: CME/CBOT

14. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2014-2015)

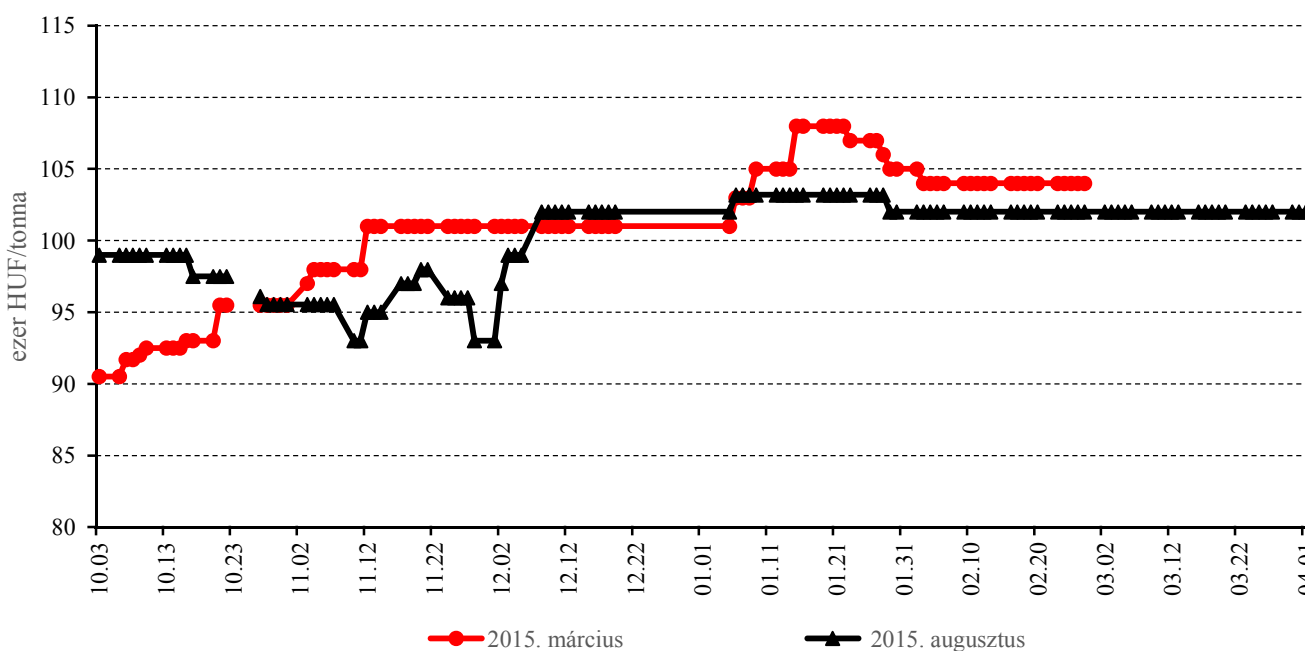
Forrás: Euronext/MATIF

15. ábra: A napraforgómag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

Forrás: BÉT

16. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

Forrás: BÉT

16. táblázat: Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2015. április 2.)

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2015. május	364	108 674
	2015. augusztus	355	106 134
	2015. november	358	107 031
	2016. február	358	107 031
	2016. május	359	107 330
	2016. augusztus	352	105 238
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2015. május	362	101 693
	2015. július	364	102 153
	2015. augusztus	364	102 069
	2015. szeptember	360	100 523
	2015. november	358	99 876
	2016. január	360	100 377
SZÓJADARA	2015. május	361	101 478
	2015. július	360	100 820
	2015. augusztus	358	100 413
	2015. szeptember	357	99 974
	2015. október	354	98 972
	2015. december	355	99 066

Forrás: Euronext/MATIF, CME/CBIT

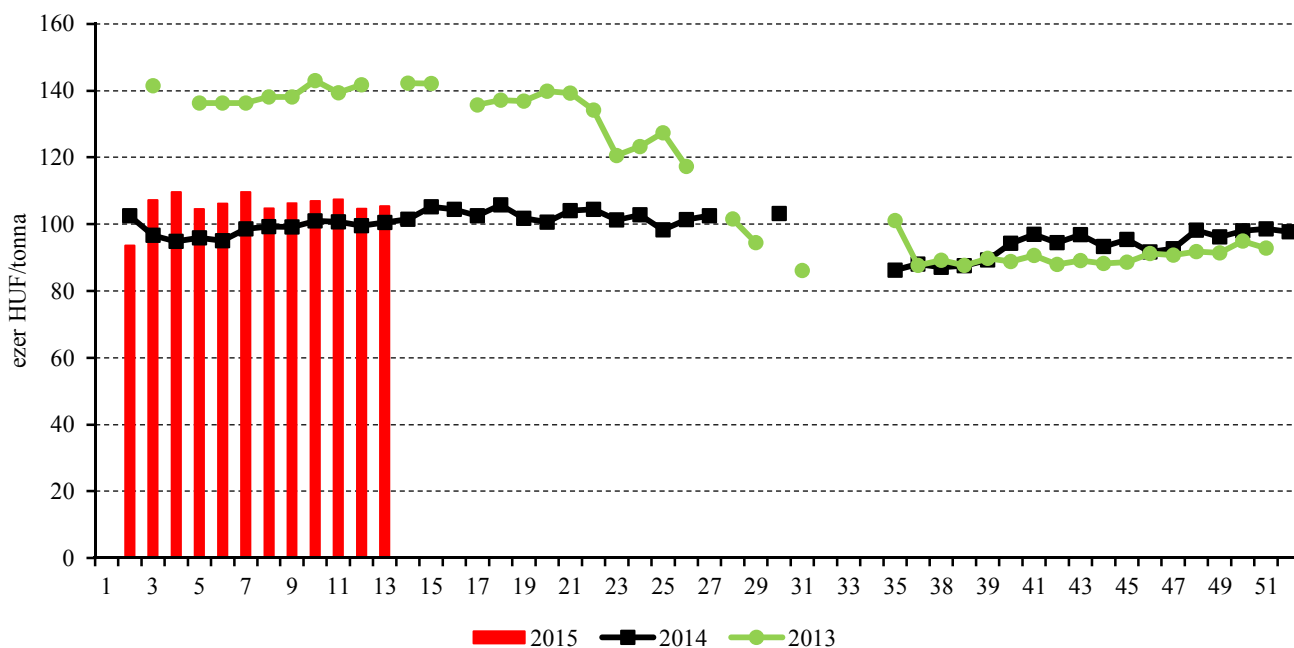
17. táblázat: A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2015. március 31.)

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	738	220 616
Napraforgóolaj (finomított)		853	255 017
Szójaolaj (nyers)		693	207 154
Szójaolaj (finomított)		758	226 599
Napraforgódara	Ausztria	220	65 811
Repcedara		245	73 289

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BPLW

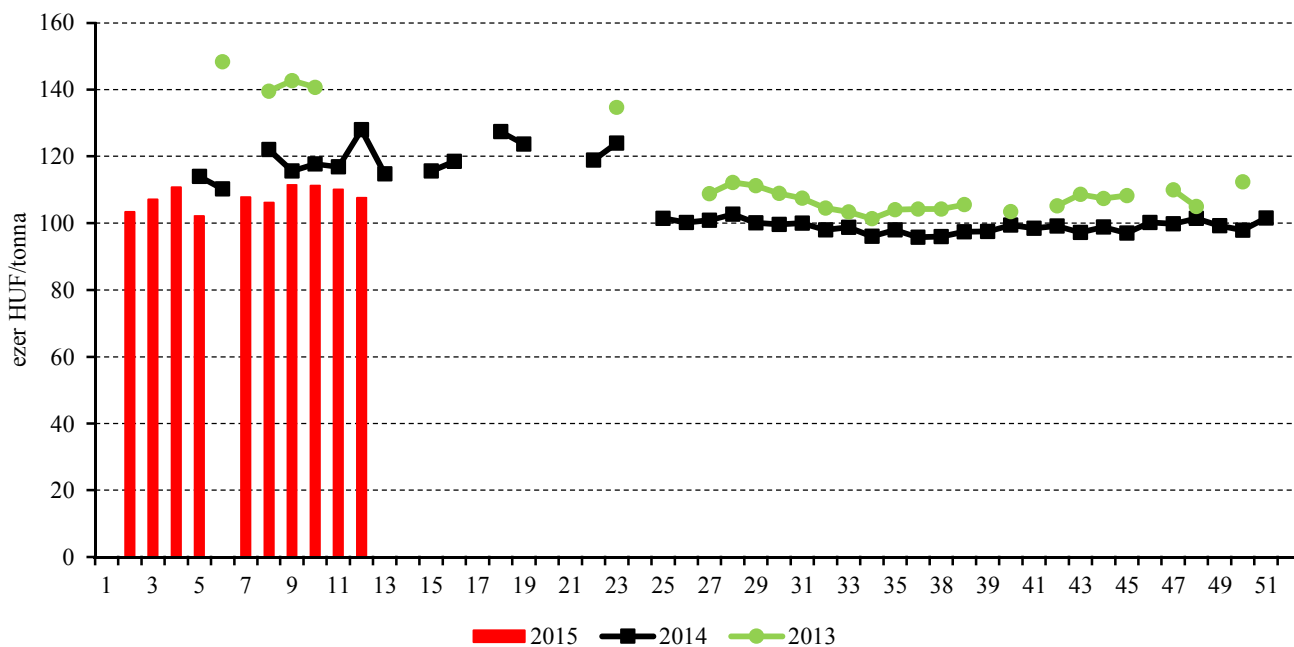
Termelői és kikötői árak

17. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

Forrás: AKI PÁIR

18. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára

		USD/tonna				
		2015. 03. 13.	2015. 03. 20.	2015. 03. 27.	2015. 04. 02.	
SZÓJA	BAB	USA FOB Gulf	405	385	384	389
		Brazília FOB Paranagua	375	370	370	374
		EU CIF, USA-ból	406	397	401	n. a.
		EU CIF Brazíliából	415	403	408	n. a.
		Ukrajna FOB	380	380	380	378
	DARA	EU CIF Rotterdam	413	399	402	n. a.
OLAJ	EU FOB Rotterdam	720	740	780	740	
REPCE	MAG	Franciaország FOB Moselle	400	375	400	396
		EU, 00 CIF Hamburg	396	397	401	n. a.
	DARA	Ukrajna FOB	375	385	380	385
	DARA	EU FOB Hamburg	259	260	267	n. a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	735	740	750	740
NAPRAFORGÓ	MAG	EU CIF Amszterdam	435	390	400	n. a.
	DARA	Franciaország CIF	260	255	257	n. a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	810	800	810	795
		Fekete-tenger FOB	750	745	750	n. a.
NYERS PÁLMAOLAJ	EU CIF	670	655	665	n. a.	

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Agrochart, Oil World

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: A növényolajok és származékaik feldolgozó értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2014. 13. hét	2015. 12. hét	2015. 13. hét	2015. 13. hét/ 2014. 13. hét (százalék)	2015. 13. hét/ 2015. 12. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	2 651	1 107	2 958	112	267
	HUF/tonna	208 409	200 534	203 232	98	101
Napraforgódara	tonna	2 202	2 553	2 772	126	109
	HUF/tonna	264 616	256 628	265 175	100	103
Nyers repceolaj	tonna	-	...	-	-	-
	HUF/tonna	-	...	-	-	-
Repcedara	tonna	...	1 667
	HUF/tonna	...	65 409

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon

		2014. január	2015. január	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	22,7	40,8	179,7
	1206 Napraforgómag	54,7	27,8	50,8
	2304 Szójadara	2,1	5,1	242,9
Import	1205 Repcemag	4,2	5,3	126,2
	1206 Napraforgómag	13,4	5,9	44,0
	2304 Szójadara	27,2	26,7	98,1

Forrás: KSH

21. táblázat: A világ olajmagmérlege

	USDA		Oil World	
	2013/2014	2014/2015 ^{a)}	2013/2014	2014/2015 ^{a)}
SZÓJABAB				
Termelés	284	315	282	313
Felhasználás	241	254	238	253
Export	113	117	114	119
Import	111	114	114	118
Zárókészlet	66	90	66	88
REPCEMAG				
Termelés	71	71	70	68
Felhasználás	66	68	66	65
Export	15	14	16	14
Import	15	14	16	14
Zárókészlet	7	7	7	6
NAPRAFORGÓMAG				
Termelés	43	40	43	41
Felhasználás	38	37	39	37
Export	2	2	2	2
Import	2	2	2	2
Zárókészlet	3	3	3	3

^{a)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, Oil World

Cukorpiaci jelentés

Világpiac

A Nemzetközi Cukorszervezet (*ISO*) márciusi elemzése szerint a cukor globális termelése 172,1 millió tonna körül alakulhat a 2014/2015. gazdasági évben, vagyis 0,6 százalékkal (1,1 millió tonna) emelkedhet a 2013/2014. évi szezon termeléséhez képest. Az *ISO* szerint a 2014/2015. gazdasági évben 171,5 millió tonna cukrot használhatnak fel világszerte, így a felhasználás 600 ezer tonnával maradhat el a kibocsátástól. A *Kingsman* cég számításai szerint a globális cukortermelés 179,1 millió tonna, a fogyasztás 179,2 millió tonna körül várható a 2014/2015. évi szezonban. Az *F.O.Licht* márciusi adatai szerint a cukor globális kibocsátása 179,7 millió tonna lehet, szemben a februári 178,7 millió tonna becsléssel. A fogyasztás az előző évinél 1,8 százalékkal magasabb lehet és elérheti 179,7 millió tonnát 2014/2015-ben. Az *USDA* márciusi projekciója az *ISO*-hoz hasonló globális cukortermelést és -fogyasztást vár (172,5 és 171 millió tonna) a folyó évben, a *Czarnikow* tanácsadó cég szerint ellenben a világ cukortermelése 184 millió tonna, a cukor globális felhasználása 183,4 millió tonna körül várható az idei szezonban.

Cukorrépából 33,4 millió tonna cukrot állíthatnak elő a világon 2014/2015-ben, ami 2,2 millió tonna gyarapodást jelent az előző gazdasági évihez képest. A nád-cukor mennyisége 1,1 millió tonnával csökkenhet a folyó évben, amit elsősorban Brazília, Kína és Thaiföld alacsonyabb 2014/2015. gazdasági évi termelése okoz. Az *ISO* előrejelzése szerint Ázsia és Dél-Amerika termelése idén 2 millió tonnával maradhat el a 2013/2014. évi szezonban megtermelt mennyiségtől. Afrikában, Észak- és Közép-Amerikában azonban 0,1-0,7 millió tonnával bővíthet a cukortermelés.

Az ausztráliai *Green Pool* elemző cég márciusi előrejelzése szerint a globális cukordeficit a korábban becsült 5 millió tonna helyett csak 2 millió tonna lesz, mert számottevően javultak a cukornád terméskilátásai Brazíliában.

Az ausztrál mezőgazdasági minisztérium (*ABARES*) legfrissebb projekciója szerint a cukor globális termelése 184 millió tonna lehet a 2015/2016. gazdasági évben (2014/2015: 183 millió tonna). Az előző évihez képest a termelés növekedésére számítanak Brazíliában, Thaiföldön, Mexikóban és Ausztráliában. A cukor teljes

felhasználása 184 millió tonna körül várható 2015/2016-ban, azaz 1,3 millió tonnával haladhatja meg az előző gazdasági évi mennyiséget (182,7 millió tonna). Az elmúlt 3 év alacsony cukorárjai, valamint az országok (elsősorban Brazília, Kína, India) népességének és jövedelmének növekedése pozitívan hathat a cukor egyetemes felhasználására a 2015/2016. gazdasági évben. A globális készlet/felhasználás arány a következő idényben 0,3 százalékponttal szűkülhet (42,9 százalékról 42,6 százalékra), és a 2019/2020. gazdasági évre akár 32 százalékra eshet vissza. Az *ABARES* közléptávú előrejelzése alapján a cukor globális termelése a jelenlegi 183 millió tonnáról 193 millió tonnára nőhet 2019/2020-ra. A világ cukorfogyasztása ugyanakkor 7 százalékkal emelkedve 197 millió tonna körül várható 5 év múlva. A cukor globális zárókészlete a folyó gazdasági évi 75 millió tonnáról 64 millió tonnára apadhat a 2019/2020. év végére, ami lényegesen feszültebb piaci viszonyokat eredményezhet.

Az Európai Unióban az előzetes adatok szerint közel 20 millió tonna cukrot állítottak elő a 2014/2015. gazdasági évben, ami 18 százalékkal haladta meg a 2013/2014. évi mennyiséget és minden idők legjobb eredménye. A termelt cukor harmadát, 6,4 millió tonnát kvóta felett termelték a tagországok. A zárókészletek 2,4 millió tonnáról 3,5 millió tonnára gyarapodhatnak, ami a jó cukorrépatermésen túl a várhatóan változatlan fogyasztással is magyarázható. Az EU piacára 2014. október és 2015. január között behozott cukor 76 százaléka a preferenciális partnerekkel (*EPA* és *EBA* országok) kötött megállapodások keretében érkezett. A kedvezményes import mennyisége 7 százalékponttal volt nagyobb, mint az előző szezon ugyanezen négy hónapjában mért. A Balkán térségéből importált fehér cukor mennyisége az előző idény szállításaihoz képest arányában 3 százalékponttal emelkedett (2014: 5 százalékos részarány az összes importból). A Közép-Amerikából és Brazíliából beérkező nyerscukor részesedése 4, illetve 8 százalékra esett a vizsgált időszakban.

Egy francia cukorpiaci internetes oldal szerint (www.labetterave.com) az Európai Unióban a cukorrépa vetésterülete 1,5 millió hektárról 1,3 millió hektárra csökkenhet a 2015/2016. gazdasági évben, vagyis 12 százalékkal kisebb területről takaríthatják be a cukorrépat.

Egy németországi civil szervezet (*Fairtrade Foundation*) közlése szerint az Európai Unió cukorkvótarendszerének 2017. évi eltörlése a fejlődő országok több százezer gazdálkodójának a megélhetését veszélyezteti. Az uniós cukorpiac liberalizálásának hatására a Közösség tagállamaiban a cukorrépa vetésterülete nőhet, a belföldi cukortermelés bővülése az importot, a kisebb országok cukornádtermelőit (az afrikai, karibi és csendes-óceáni térségi és a legkevésbé fejlett országok) szoríthatja ki a piacról. Egy brit kormányzati szervezet (*Department for International Development*) számításai szerint a cukorkvóta eltörlése 200 ezer embert taszíthat szegénységbe 2020-ra. A folyamatot gyorsíthatja az a tény, hogy a világpiacon a cukor ára az elmúlt három évben a felére csökkent, ami a cukornádültetvények zsugorodását körvonalazza.

Franciaországban a cukorrépával bevetett területek nagysága 385 ezer hektár (2014: 404 ezer hektár) körül várható a 2015/2016. gazdasági évben, ami 5-6 százalékos csökkenést jelentene az elmúlt szezon vetésterületéhez képest. Az országban március elején indult a vetés. A csapadékos időjárás hátráltatta a munkálatokat, ennek ellenére március 17-ig a tervezett terület 50 százalékán végeztek a vetéssel. Az egyik francia cukoripari vállalat, a *Christal Union* márciusban elutasította a *TEREOS* vállalat egyesülési ajánlatát, elfogadta viszont az amerikai cukorfinomító óriás (*American Sugar Refining*) együttműködési tervét. A *Christal Union* Európa harmadik legnagyobb cukoripari szereplőjévé szeretne válni az elkövetkező években, és további célja, hogy a cukorrépa vetésterülete 20 százalékkal bővüljön Franciaországban 2017-re. Távolabbi terv, hogy az *ASR* vállalattal együttműködve afrikai országokban is terjeszkedni szeretne.

Indiában a cukornád betakarítása a vége felé közeledik. Az Indiai Cukormalmok Egyesületének (*ISMA*) becslése szerint az ország cukortermelése 26,5 millió tonna körül alakulhat a 2014/2015. gazdasági évben. India cukorfogyasztása 24,8 millió tonnára várható a folyó szezonban, ami 300-400 ezer tonnával több a 2013/2014. gazdasági évihez viszonyítva. Az országban a 2014. október és 2015. február közötti időszakban 511 üzem 15,5 millió tonna cukrot állított elő, ami 5 millió tonnával több, mint az előző gazdasági évi mennyiség. *Uttar Prades* tartományban 4,9 millió tonna, *Maharasztraban* 7,4 millió tonna, *Karnatakaban* 3,2 millió tonna cukrot állítottak elő. Az előrejelzések sze-

rint *Maharashtra* tartományban a végleges cukortermelés elérheti a 9,5 millió tonnát a 2014/2015. gazdasági évben, ami 1,8 millió tonnával haladhatja meg az előző évi termelést. Hasonló nagyságú kibocsátásra legutóbb a 2006/2007. évi szezonban volt példa, akkor 9,1 millió tonna cukrot állítottak elő. Az indiai kormány jóváhagyta az új szabályozást 2015. február 19-én, vagyis 1,4 millió tonna (2013/2014: 750 ezer tonna) cukor kiviteléhez nyújt támogatást 65 dollár (USD)/tonna értékben. Míg Braziliában a cukor ára tonnánként 310-312 dollár körül mozgott márciusban, addig Indiában 345 dollár/tonna volt. Az importőrök a dél-amerikai szállítmányokat részesítették előnyben, akiknek az üzemanyag árának csökkenése miatt az etanol gyártása nem kínált megfelelő alternatívát.

Pakisztánban 2014 decemberében a kormány döntést hozott, hogy 650 ezer tonna cukor kiszállítását támogatja, tonnánként 100 dollárral. Az exporttámogatás ösztönözte a felajánlásokat, főként Afrikába, a Közel-Keletre és Közép-Ázsiába szállítottak. Pakisztánban 6 millió tonna cukrot termelnek évente, a belső fogyasztás ugyanakkor csupán évi 4,5 millió tonna. Az országban a cukor ára 13 százalékkal csökkent az elmúlt hat hónapban, jelenleg a cukorárak nem fedezik a termelési költségeket, a készletek nagyok, a helyzet több malmot a csőd szélére sodort.

Kína cukortermelése 7,3 millió tonna volt a 2014. október és a 2015. február közötti időszakban, ami 1,9 millió tonnával maradt el a 2013. és 2014. évek ugyanazon öt hónapjának kibocsátásától. A folyó gazdasági év végéig az ország cukortermelése 12 millió tonna körül várható, ami 1,32 millió tonnával lenne kevesebb, mint a 2013/2014. gazdasági évi. A csökkenés hátterében a cukornád ültetvényeinek elmaradt megújítása, a tájfun, illetve a műtrágyák visszafogottabb használata miatt bekövetkezett hozamkiesés áll. Az ország cukorbehozatala 1,48 millió tonna volt 2014. október és 2015. január között, 400 ezer tonnával mérséklődött az egy évvel korábbi bázisidőszakhoz képest. A külföldről érkező cukor 82 százaléka Braziliából, 14 százaléka Thaiföldről és 4 százaléka Dél-Koreából származott a jelzett időszakban. Kínában több importkérelmet utasítottak el az elmúlt 2 hónapban piacvédelmi okok miatt. Az ország kormánya kettős nyomás alatt van. Egyfelől, szeretne kedvezni az idei gazdasági évet jellemző alacsony cukorárak miatt veszteségesse váló malmoknak, ezért próbálja az árversenyt teremtő importot csökkenteni. Másfelől a mezőgazdasági termelőket azzal támogatja a

kormányzat, hogy a cukornád árát magas szinten rögzítette. A kereskedelem és a feldolgozóipar ugyanakkor olcsóbb alapanyagot igényelne. Az országban néhány év alatt 9 új cukorfinomító épült, ezek versenyképességét javítaná az olcsóbb nyerscukor behozatala.

Az *USDA* márciusi projekciója szerint az USA cukortermelése 7,8 millió tonna lehet a 2014/2015. gazdasági évben, ami 200 ezer tonnával több, mint 2013/2014-ben volt. Cukorrépából 4,4 millió tonna, cukornádból 3,4 millió tonna cukor előállítására számítanak a folyó gazdasági évben. A cukorimport 280 ezer tonnával 3,1 millió tonnára csökkenhet az idei szezonban. Az USA cukorfelhasználása (11 millió tonna) várhatóan azonos lesz az előző évben felhasznált mennyiséggel. A cukor zárókészlete 1,6 millió tonnáról 1,4 millió tonnára csökkenhet a gazdasági év végére. Az *USDA* elemzőinek középtávú várakozásai szerint a cukorrépa vetésterülete 20 ezer hektárral bővíthet 2024/2025-re, a cukornádültetvények területe pedig ugyanennyivel csökkenhet. Tíz év múlva az USA cukortermelése 400-900 ezer tonnával haladhatja meg az idei évi termelést (2014/2015: 7,8 millió tonna). A cukor felhasználása szintén 1 millió tonnával bővíthet 2024/2025-re (2014/2015: 11 millió tonna).

Mexikó cukortermelése 6,5 millió tonna lehet a folyó szezonban, 200 ezer tonnával több a 2013/2014. évi termelésnél. Mexikó cukorkivitele a nagyobb termés ellenére az előző évi 2,6 millió tonnáról 1,7 millió tonnára csökkenhet. A cukor mexikói felhasználása 10 százalékkal 6,5 millió tonnára eshet vissza, a készletek nőhetnek. Az *USDA* márciusban kiadott középtávú előrejelzése szerint a cukortermelés Mexikóban a jelenlegi 6,5 millió tonnáról 6 millió tonnára, a cukorfelhasználás 6,5 millió tonnáról 6,1 millió tonnára apadhat 2025-re.

Ausztráliában 381 ezer hektáron termesztettek cukornádat 2014/2015-ben, ami 6 ezer hektárral nagyobb, mint az előző szezonban volt. A cukortermelés 4,7 millió tonna körül várható, 7 százalékkal több a 2013/2014. évi mennyiségnél. A magasabb cukortermelés a vetésterületek bővülésének és a hozamok növekedésének egyaránt köszönhető.

Sao Paulo államban február második felében kezdődött a cukornád betakarítása. A nyári aszály nem kedvezett a termésnek, de a később megérkezett csapadék javította a hozamokat. Brazília közép-déli régiójában 571 millió tonna cukornádat vágtak le 2014/2015-ben, és a várakozások szerint a következő szezonban a cukornád betakarított mennyisége elérheti a 600 millió tonnát.

Brazília közép-déli régiójában 2015 áprilisában kezdődhet az új betakarítási év. Az ország összes cukornádtermelése az előző évi 634 millió tonnáról 661 millió tonnára emelkedhet, ebből összesen 35,5 millió tonna cukrot gyárthatnak a 2015/2016. gazdasági évben.

A cukor alacsony ára ellenére több braziliai elemző cég a cukor termelésének bővülését várja az etanollal szemben. A gyenge brazil reál kedvez a cukor exportjának, és annak ellenére, hogy a bioüzemanyag-részarányát 25 százalékról 27 százalékra emelték, a jelenlegi alacsony üzemanyagárak nem kedveznek a bioüzemanyag-előállítás jövőjének.

Oroszországban 4,4 millió tonna lehet a cukor kibocsátása a 2014/2015. gazdasági évben, a belső fogyasztás pedig elérheti az 5,3 millió tonnát. Oroszország 300 ezer tonna nyerscukrot importált 2014 novemberében és decembere között, és további 250 ezer tonna fehércukor behozatalát tervezi Fehéroroszországból és a FÁK országokból, hogy a belföldi igényeket fedezze. Oroszországban a cukor alacsony világpiaci ára és a rubel leértékelődése miatt várhatóan csökken a cukorrépa vetőmagtermő területeinek a nagysága, ami a vetőmag behozatalának növekedését eredményezheti. Az orosz Agrárminisztérium adatai szerint általában a cukorrépa vetőmag 92 százaléka importból származik.

Ukrajnában a cukorrépatermés az előző hónapokban becsült 1,7 millió tonnáról 2,09 millió tonnára gyarapodott, vagyis 800 ezer tonnával múlhatja felül a 2013/2014. gazdasági évben megtermelt (1,21 millió tonna) mennyiséget. Az ország cukorfogyasztása 1,6 millió tonna körül várható, a zárókészletek 2,4 millió tonna közelében alakulhatnak a 2014/2015. gazdasági évben.

Thaiföldön 79,7 millió tonna cukornád teremhet a 2014/2015. gazdasági évben, ez megközelítőleg megegyezne a megelőző év termelésével. A cukor kibocsátása 11,3 millió tonnáról 10,2 millió tonnára csökkenhet a folyó szezonban. Az ország cukorkivitele 7,5 millió tonnáról 8,5 millió tonnára bővíthet, cukorfelhasználása 2,6 millió tonnáról 2,7 millió tonnára emelkedhet az idei szezonban.

Magyarország

A KSH adatai alapján a cukor Magyarországról kivitt 2014. évi mennyisége az egy évvel korábbi volumenhez képest a felére csökkent, a kiszállítások értéke közel 60 százalékkal esett az alacsonyabb árak miatt.

Legnagyobb mértékben a Szlovákiába irányuló cukor-export csökkent, 61 ezer tonnáról 10 ezer tonnára. Romániába 20 ezer tonnával, Szlovéniába 13 ezer tonnával, Ausztriába 6 ezer tonnával kevesebb cukrot szállítottunk.

A cukorimport volumene 323 ezer tonnára (+38 százalék) nőtt 2014-ben és megközelítette az eddigi legmagasabb 2012. évi értékét (335 ezer tonna). A behozatal értéke 10 százalékkal volt magasabb 2014-ben, mint 2013-ban. Partnereink az importban az exporthoz hasonlóan a szomszédos országok, Ausztria (87 ezer tonna), Szlovákia (55 ezer tonna) és Horvátország (54 ezer tonna) voltak.

Árak

A világpiacon a fehér és a nyerscukor ára 6 éves mélypontot ért el 2015 márciusában. A jelentős áresés háttérben továbbra is a 2015/2016. gazdasági évi bízató brazil cukornád-terméskilátások, az indiai exporttámogatás bevezetése, valamint a brazil reál árfolyamának gyengülése áll. A dél-amerikai ország valutájának leértékelődése kedvez a brazil exportőröknek,

ugyanakkor gyengíti a cukortöbblettel rendelkező ország (India, Thaiföld) alkupozióját a világpiacon.

Az Európai Unióban a 2014. év jó répatermése és nagy cukorkínálata, továbbá a jelentős világpiacon készletek azt eredményezték, hogy az uniós cukorárak alacsony szinten mozogtak a 2014/2015. gazdasági évben.

A New York-i és a londoni árutőzsdén a nyers- és a fehércukor fronthavi jegyzéseit továbbra is a csökkenő trend jellemzi, az árak oldalazva ugyan, de fokozatosan esnek. Az amerikai tőzsdén a nyerscukor legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 264-309 dollár/tonna között mozgott 2015. március végén, ami 30-40 százalékkal alacsonyabb az előző év ugyanezen periódusának átlagáránál. A londoni árutőzsdén ugyanezen időszakban a fehércukor fronthavi jegyzése 355-363 dollár/tonna volt, 30 százalékkal maradt el az egy évvel korábbi bázisidőszak jegyzésétől.

Magyarországon a kristálycukor fogyasztói ára a 2014. februári 238 forint/kg árszintről 185 forint/kg-ra csökkent 2015 februárjában.

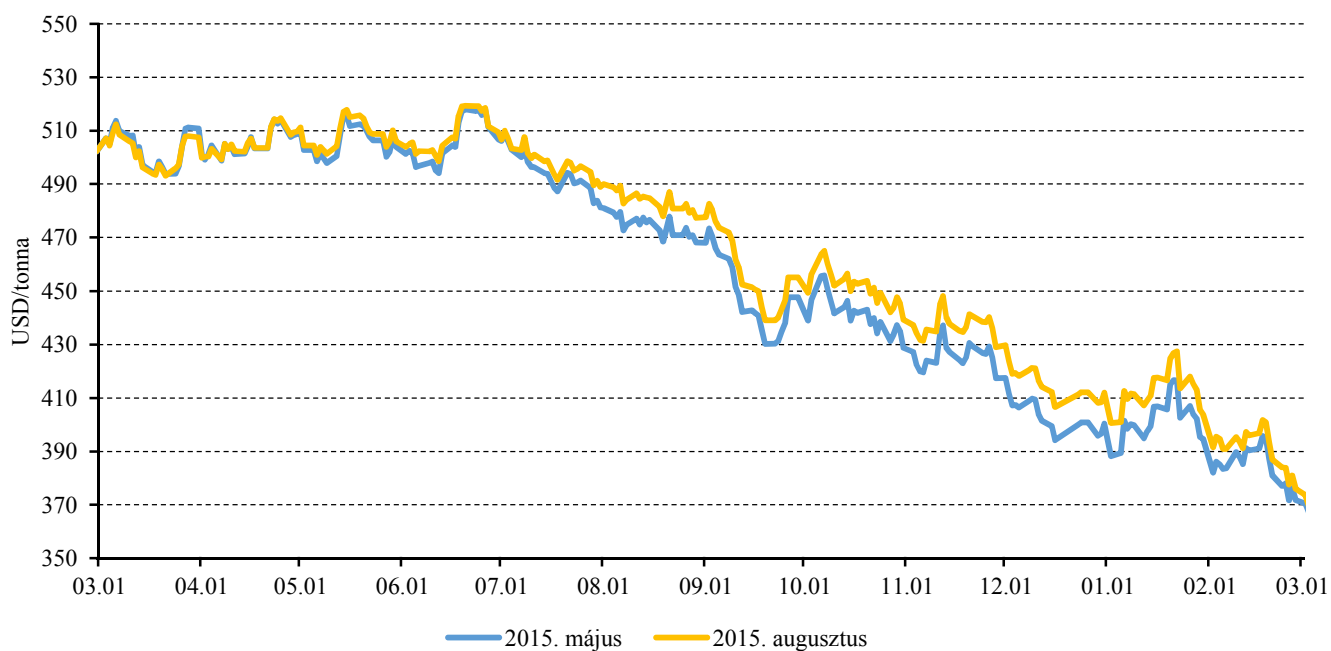
Agrárpolitikai Hírek

- A Megjelent a 11/2015. (III. 13.) FM rendelet a fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáról. A jogcím keretében a 40 évnél nem idősebb termelők igényelhetnek támogatást, amely maximum 5 éven keresztül nyújtható, legfeljebb 2020-ig. A támogatás hektáronkénti összege várhatóan 67,5 euró lesz, de igénylőnként csak 90 hektárig nyújtható. A támogatás igénybevételére nem csak természetes, hanem jogi személyek is jogosultak. Utóbbiak esetében több dokumentumot kell

igényléskor mellékelni, illetve részletesebben kell igazolni, hogy a jogi személyekhez kötődően ki a jogosult, és meddig jogosult a támogatásra.

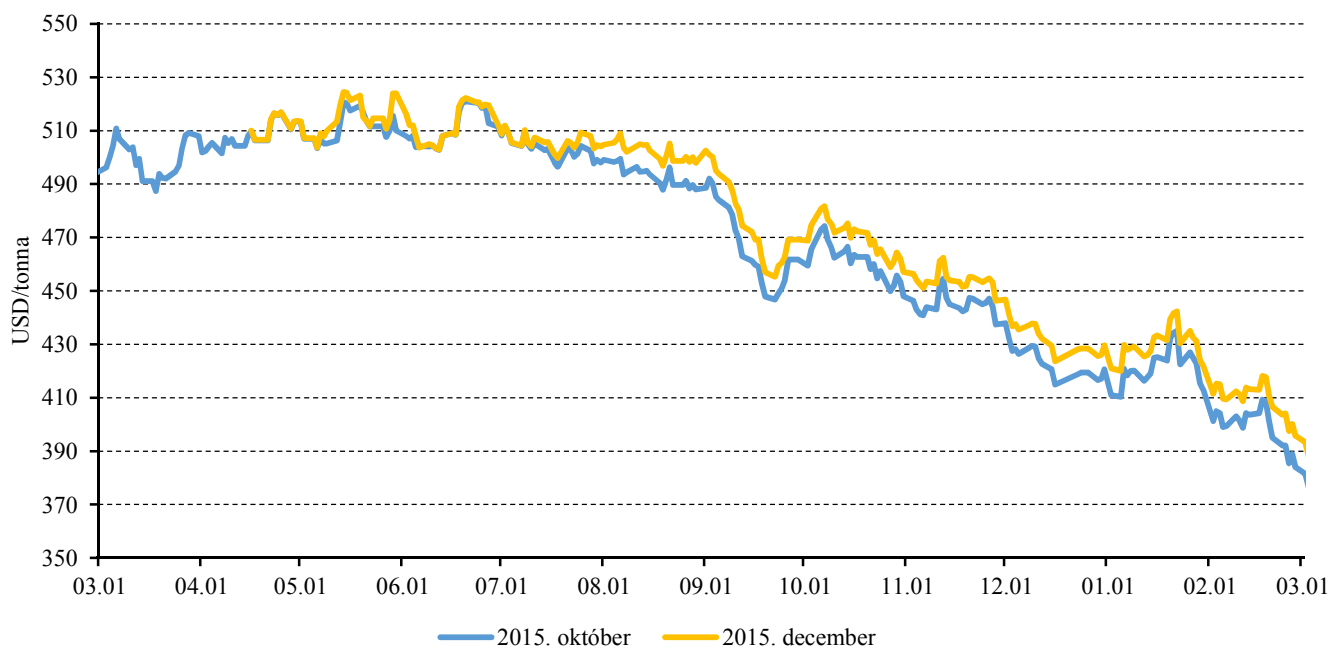
- Megjelent a 8/2015. (III. 13.) FM rendelet a mezőgazdasági termelők részére nyújtandó közvetlen támogatás igénybevételére vonatkozó szabályokról.
- Megjelent a 9/2015. (III. 13.) FM rendelet a termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól. A termeléshez kötött közvetlen támogatások cukorrépa-termesztés esetében is igényelhetőek.

19. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I. (2014-2015)

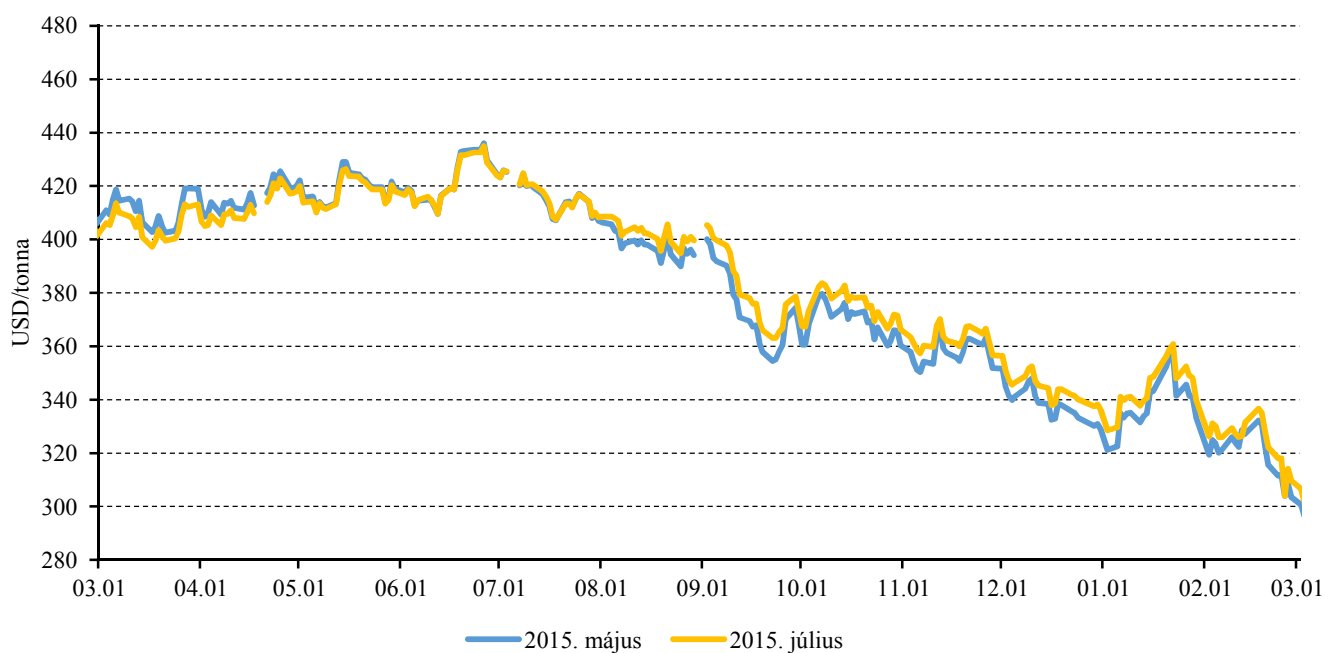
Forrás: LIFFE

20. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II. (2014-2015)

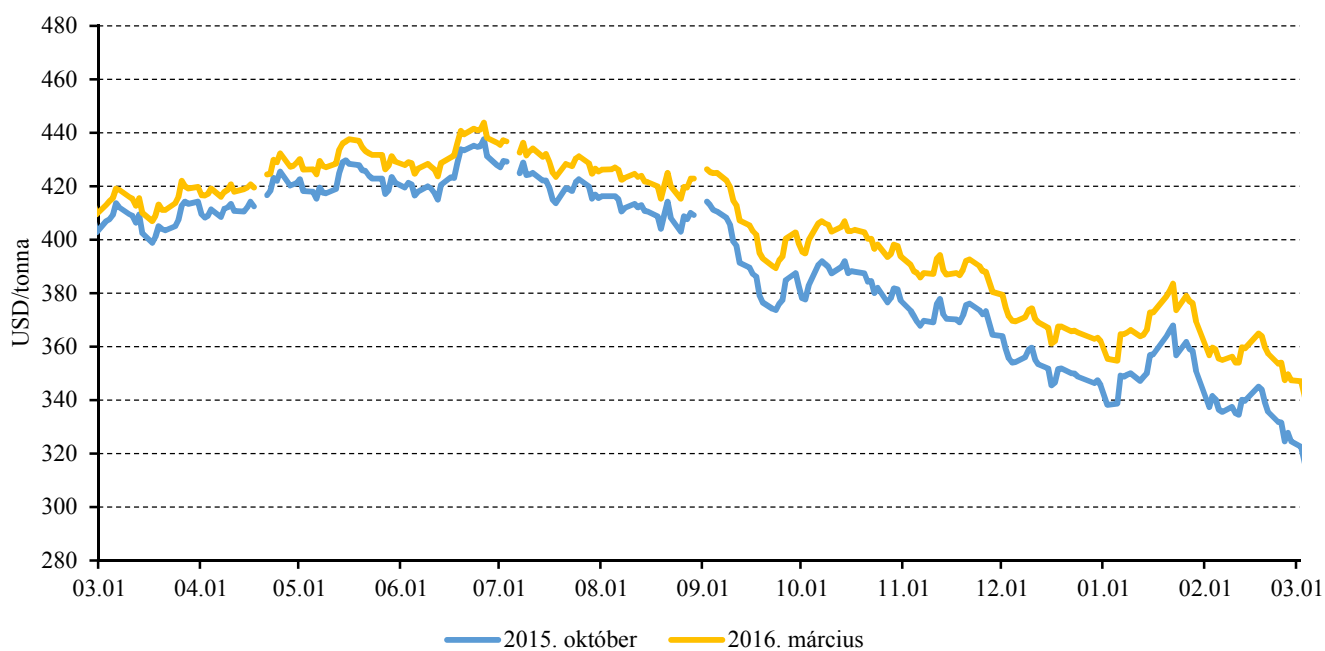
Forrás: LIFFE

21. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I. (2014-2015)

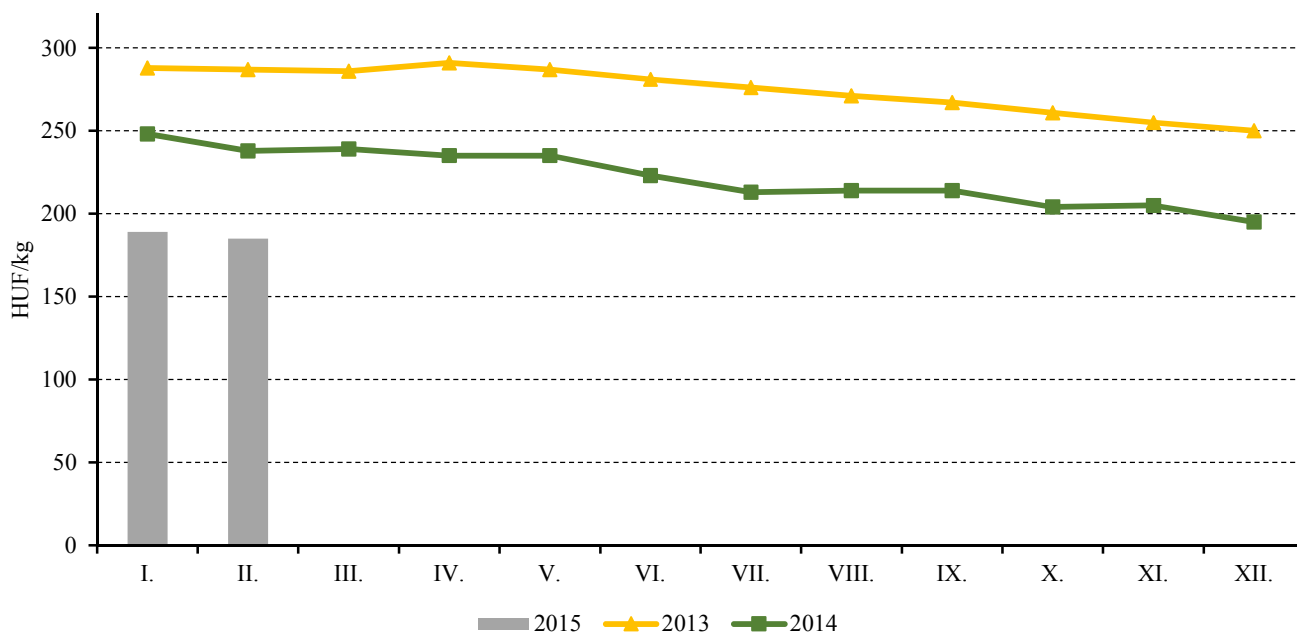
Forrás: ICE

22. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II. (2014-2015)

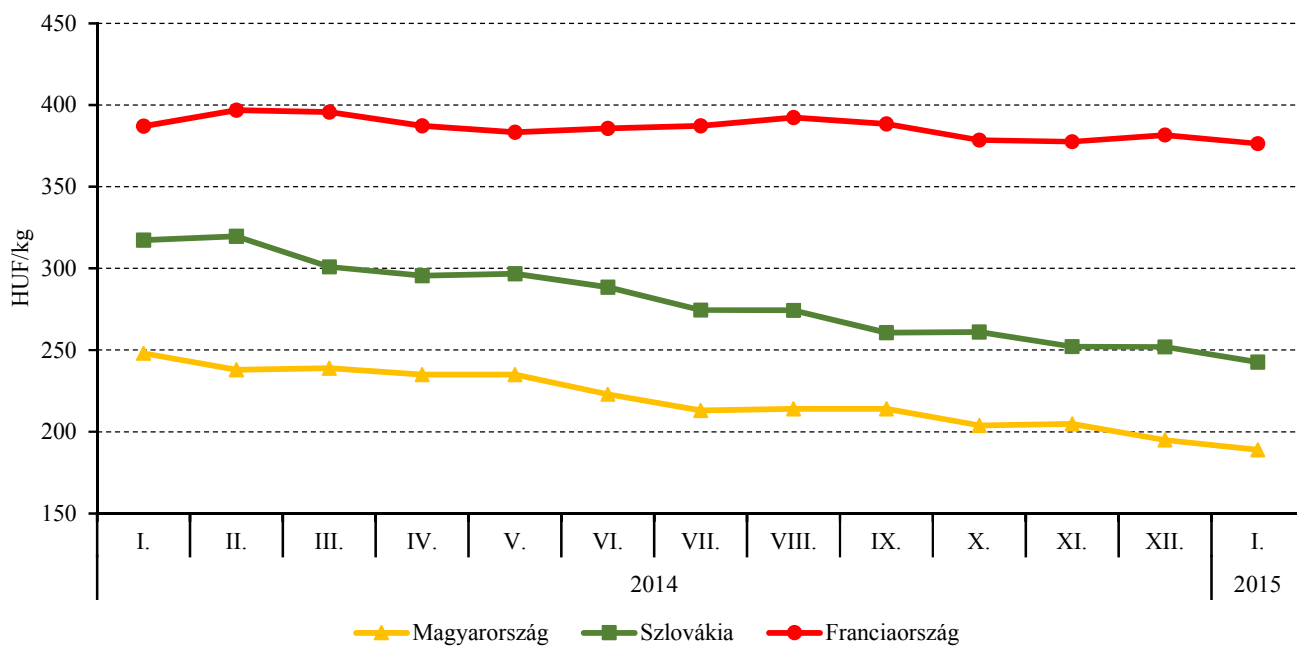
Forrás: ICE

23. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára Magyarországon (2013-2015)

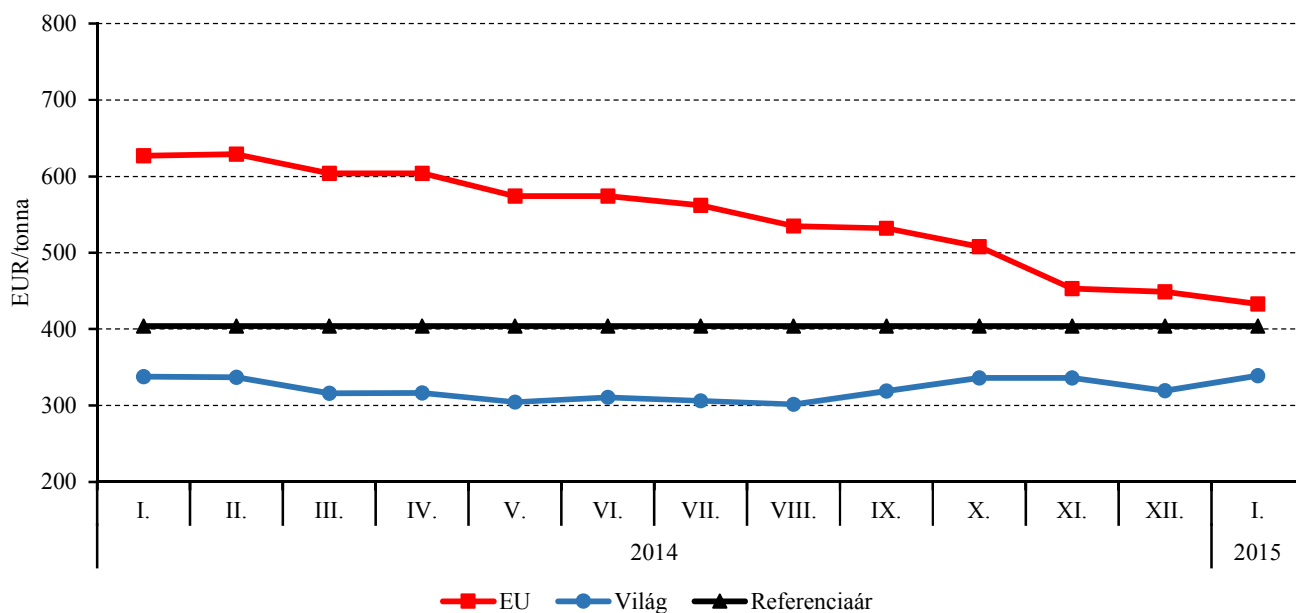
Forrás: KSH

24. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára az Európai Unió néhány tagországában (2014-2015)

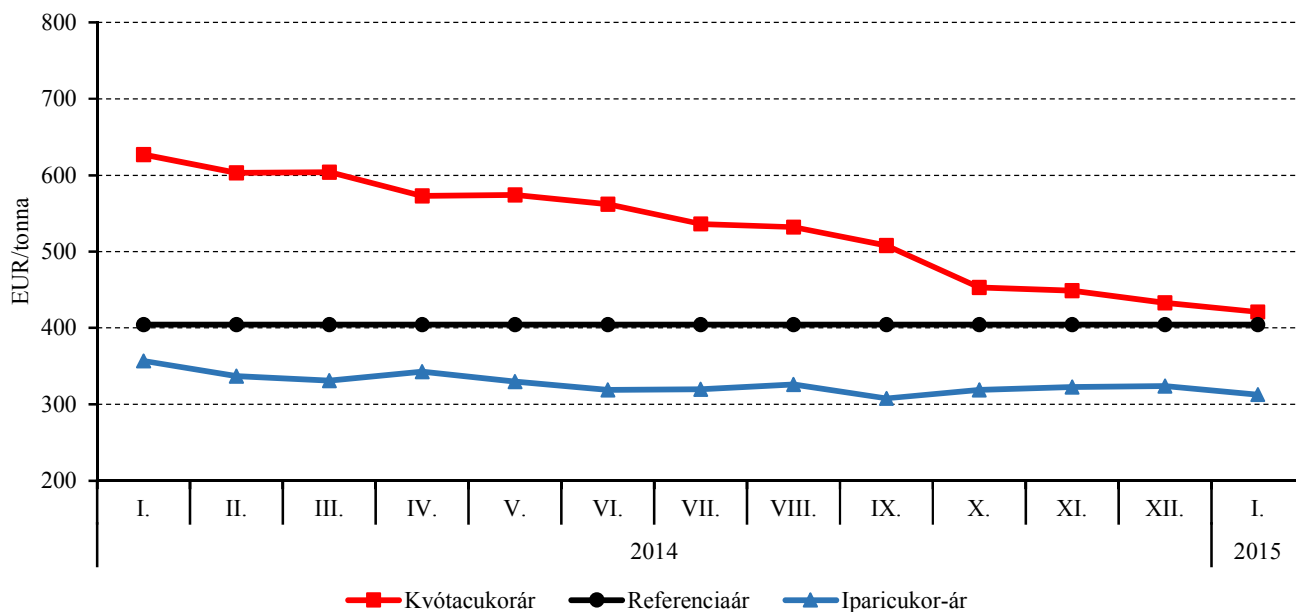
Forrás: Magyarország, Szlovákia és Franciaország Statisztikai Hivatalai

25. ábra: A cukor világpiacon, uniós és referenciaára (2014-2015)

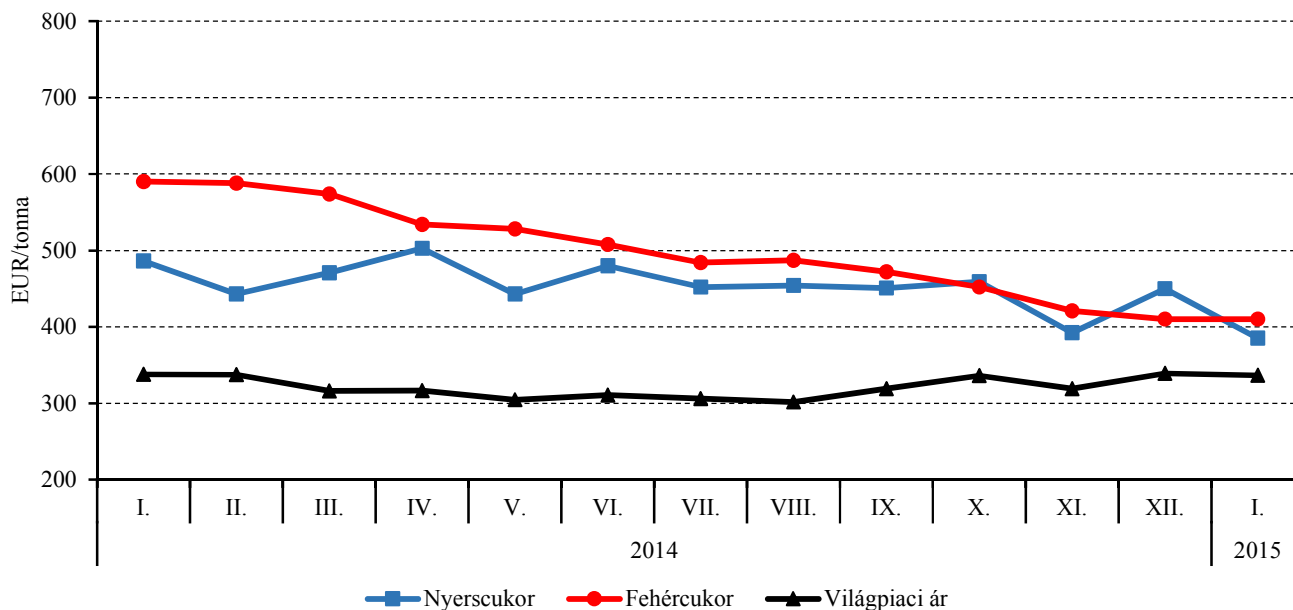
Forrás: Európai Bizottság

26. ábra: Az ipari és a kvótacukor uniós ára (2014-2015)

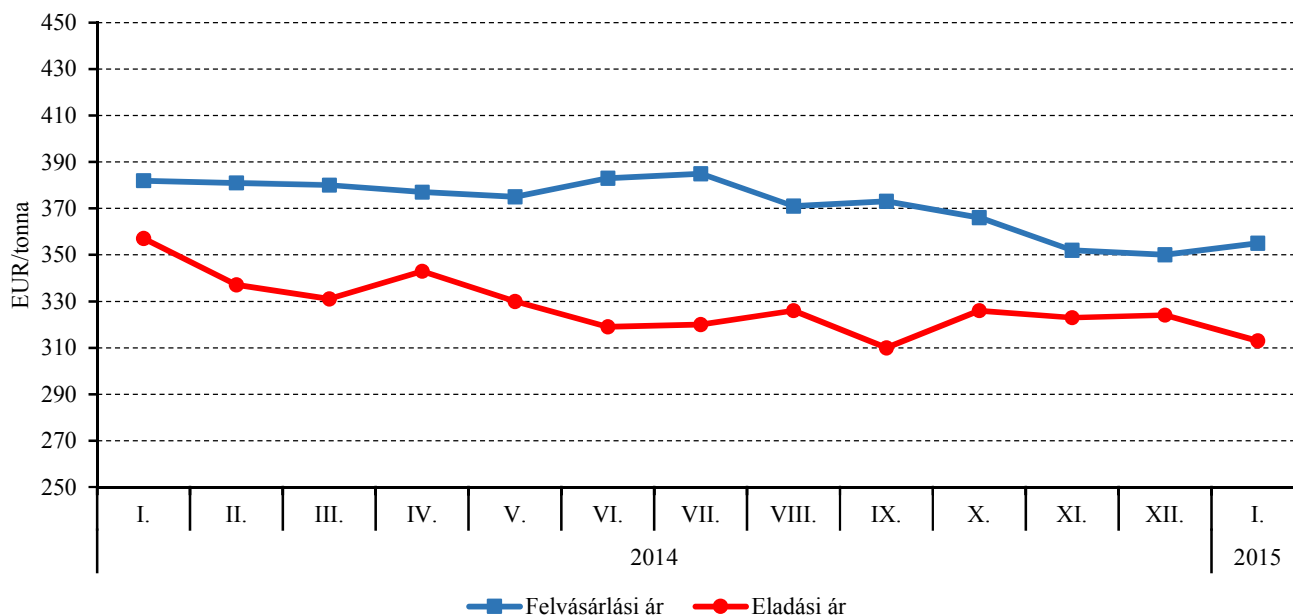
Forrás: Európai Bizottság

27. ábra: Az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni térség országaiból származó fehér- és nyerscukor ára^{a)} az Európai Unióban (2014-2015)

^{a)} CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő).
 Forrás: Európai Bizottság

28. ábra: Az ipari cukor felvásárlási és eladási ára az Európai Unióban (2014-2015)

Forrás: Európai Bizottság

22. táblázat: **A globális cukortermelés, -fogyasztás és a cukortöbblet várható alakulása a 2014/2015. gazdasági évben (2015. március)**

	Termelés	Fogyasztás	Felesleg/Hiány
CZARNIKOW	184,0	183,4	0,6
F.O.Licht	179,7	179,8	-1,1
ISO	172,1	171,5	0,6
KINGSMAN	179,1	179,2	-0,1
USDA	172,5	171,0	-1,4

Forrás: Európai Bizottság

23. táblázat: **A cukorrépa termésátlaga az Európai Unióban (2014-2015)**

	2014	2015 ^{a)}
EU	76,1	72,8
Ausztria	74,2	69,9
Belgium	81,8	77,9
Csehország	61,0	63,9
Németország	84,4	73,0
Dánia	52,5	60,1
Finnország	38,2	36,3
Franciaország	90,9	90,0
Horvátország	63,6	55,2
Magyarország	66,4	60,1
Olaszország	57,0	58,1
Litvánia	53,0	50,8
Hollandia	87,4	81,3
Lengyelország	54,8	55,4
Románia	41,0	37,5
Svédország	59,8	60,2
Spanyolország	92,2	92,5
Anglia	72,5	69,6

a) Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

